

Viimsi valla üldplaneeringu lähteseisukohtade (LSK) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi (PR) kohta laekunud arvamused ja nendega arvestamine		
Ministeeriumid		
Esitaja ja kuupäev	Ettepanek, seisukoht või küsimus	Arvestamine ning selgitus
Regionaal- ja Põllumajandus-ministeerium 02.11.2023 14-3/1151	Üldplaneeringu lähteseisukohtade jaotises 6.14 on üldplaneeringu ülesandena märgitud, et üldplaneeringu koostamisel tuleb analüüsida, millised põllumajandusmaad, rohealad, maastikud, maastiku üksikelemendid ja looduskooslused (sh pargid ja haljasalad) eristuvad piirkonnas silmapaistvalt loodusliku eripära poolest või omavad kultuuri, asustuse või maakasutuse seisukohalt suurt väärtust ja väärivad väärtuslikuks määramist ning seada neile kaitse- ja kasutustingimused, mis tagaks nende säilimise ja võimaldaks nende eksponeerimist. Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi andmetel on Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kantud Viimsi vallas 32 põllumassiivi kogupindalaga 88 hektarit. 32-st massiivist on kahe hektari suuruseid ja suuremaid massiive 15, sh on vaid viis massiivi üle viie hektari suurused. See tähendab, et Viimsi valla maakasutuses on põllumajanduslikus kasutuses olevaid maid vähe. Seetõttu väärrib rõhutamist, et Tallinna lähiümbruses olevad põllumajandusmaad, sõltumata sellest, kas need on mullaviljakuse seisukohast väärtuslikud põllumajandusmaad või mitte, peaksid kindlasti säilima. Põllumajandusmaade, rääkimata väärtuslikest põllumajandusmaadest, võsastumist tuleks vältida ja soodustada nende avatuna hoidmist, kuna põllumajandusmaastik pakub teistsugust liigirikkust, kui see on metsastunud aladel. Hooldatud rohumaadel seotakse ja talletatakse mulda orgaanilist süsinikku, mis toetab kliimaeesmärkide saavutamist ja mis on oluline ka avamaastike liigirikkuse jaoks. Mosaiikne maastik, kus avatud alad vahelduvad metsaaladega, on elurikkuse säilitamiseks oluline meetod. Põllumajandusmaade metsastamisel kaovad avatud maastiku liigid, kes pakuvad ka põllumeestele vajalikke ökosüsteemi teenuseid (tolmeldamine, kahjuritõrje jne). Nii on oluline tagada elupaigad ja levikukoridorid ka avatud maastikualade liikidele. KSH programmi eelnõus toodust ei nähtu, et üldplaneeringu koostamisel tuleb analüüsida lähteseisukohtade jaotises 6.14 märgitud ülesandes toodud nõuet. Palume selles osas KSH programmi täiendada ja seada nõue, et Viimsi valla üldplaneeringu koostamisel tuleb analüüsida, millised põllumajandusmaad, rohealad, maastikud, maastiku üksikelemendid ja looduskooslused (sh pargid ja haljasalad) eristuvad piirkonnas silmapaistvalt loodusliku eripära poolest või omavad kultuuri, asustuse või maakasutuse seisukohalt suurt väärtust ja väärivad väärtuslikuks määramist ning seada neile kaitse- ja kasutustingimused, mis tagaks nende	Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi (PR) täiendatakse osaliselt. Ptk 8.2 alla lisatakse hindamist vajava teemana täiendavalt "Põllumajandusmaad". Ülejäänud ettepanekus mainitud teemad sisalduvad juba programmi ptk-s 8 nimetatud käsitlemist vajavate teemade hulgas. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu ja KSH põhilahenduse koostamisel.

	säilimise ja võimaldaks nende eksponeerimist. Üldplaneeringu lähteseisukohtade jaotises 8.2 on toodud üldplaneeringu koostamise käigus teostamist vajavad alusuuringud, sh ruumilise keskkonna ja maakasutuse analüüs, mille kohta on märgitud, et uuringu käigus analüüsitakse ruumilist keskkonda ja olemasolevat maakasutust läbi seni kehtestatud üld-, teema- ja detailplaneeringute, võttes arvesse ka naaberomavalitsuste ning teisi Viimsi valda puudutavaid planeeringuid. Teiste jaotises 8.2 toodud alusuuringute puhul on nimetatud ka uuringu eesmärgid, läbi viidavad tegevused (nt olemasoleva olukorra kaardistus) ja töö tulem (nt ettepanekute tegemine, hinnangu andmine). Teeme ettepaneku ruumilise keskkonna ja maakasutuse analüüsi tegevusi täpsustada, kirjeldades töö eesmärgi, analüüsi käigus läbi viidavaid tegevusi ja tulemuste kasutamist.	Lähteseisukohti (LSK) ja KSH PR osaliselt täiendatakse. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> ja täiendatakse planeeringu põhilahenduse koostamisel. Saame lisada LSK-s: Maakasutuse analüüsi eesmärk on tuvastada üldplaneeringu koostamise eelne olukord nii õiguslikult (ehitusõigused planeeringutes) kui ruumiliselt ning tulemuste alusel tehakse otsused üldplaneeringu maakasutuse lahenduse välja töötamiseks.
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (regionaalvaldkond) 16.11.2023 nr 14-3/2631-2	KeHJS § 13 lõige 1 punkt 4 kohaselt esitatakse KSH programmis kavandatava tegevuse seos strateegiliste planeerimisdokumentidega. Antud juhul vajab Riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78 kehtestatud Harju maakonnaplaneeringu 2030+ (edaspidi maakonnaplaneering) käsitus täpsustamist peamiselt rohevõrgustiku osas. KSH programmi peatükis 6 on maakonnaplaneeringu kohta muuhulgas märgitud, et „Harju maakonnaplaneering näeb Viimsi poolsaare keskosas ette suure rohevõrgustiku ala, mis vastab senistele arengusoovidele”. PlanS § 55 lõike 2 kohaselt on maakonnaplaneering üldplaneeringu koostamise alus. Maakonnaplaneeringu seletuskirja peatükis 3.3.1 on eraldi käsitletud Tallinna lähiala rohevõrgustikku. Juhime tähelepanu, et lähteseisukohtade sissejuhatuses on märgitud, et elanike hulgas 2019. ja 2022. aastal läbi viidud rahulolu uuringu tulemusena on selgunud ka kogukonna visioon koduvallast, mis võiks olla veelgi rohelisem.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Üldplaneeringut koostades on kavas eristada rohevõrgustiku tugialad ja koridorid ning seada üldplaneeringus neile sobivad tingimused. Oleme sellel eesmärgil muuhulgas kaasanud eksperdina Lauri Kleini.

	Eeltoodut kokku võttes palume täiendada KSH programmi ning lähteseisukohti tulenevalt maakonnaplaneeringus käsitletud rohe- ja sinivõrgustikust. Palume üldplaneeringu koostamisel eristada rohevõrgustiku tuumalad ja koridorid ning seada üldplaneeringus neile sobivad tingimused. Palume täpsustada meetmed, millega kogukonna visiooni valla veelgi rohelisemale arengule suunata. Palume tutvuda Rahandusministeeriumi koostatud juhendiga üldplaneeringute koostamiseks, Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks - Planeerimine.ee, mille peatükk 4.5. käsitleb rohevõrgustikku. Lisaks palume tutvuda rohevõrgustiku planeerimisjuhendiga Microsoft Word - Rohevõrgustiku-planeerimisjuhend.doc (keskkonnaagentuur.ee)	Täiendavalt on kogukonna visiooni käsitletud arengustrateegias.
	Kuigi KSH programm toob lühidalt välja eeldatavalt mõjutatava keskkonna ülevaate ja mõningal määral nende seose KSH-s käsitletavaga, ei ole valdavalt selgitatud, mida täpsemalt konkreetsetes teemavaldkonnas KSH aruande koostamise käigus käsitlema hakatakse. KSH programmi peatükis 8 on lahti kirjutatud hinnatavate valdkondade alamteemad, samas puudub ka seal igasugune selgitus või kirjeldus, mis viisil võiks strateegiline planeerimisdokument konkreetsemat teemavaldkonda mõjutada ning millest lähtuvalt on alamvaldkonnas vajalik mõju hinnata. Palume KSH programmi täpsustada.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Praegu ei ole võimalik täpsemalt prognoosida mõjusid, mida on vaja detailsemalt hinnata. Hetkel puudub planeeringulahendus.
	Samuti palume võimalusel pikemalt kirjeldada eeldatavalt mõjutatavat keskkonda. Näiteks rohevõrgustiku puhul on vaid viidatud, et Viimsi valla mandriosa rohevõrgustiku alad on määratud Viimsi valla mandriosa teemaplaneeringuga „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ ning et rohevõrgustiku toimivuse kohta koostati 2021. aastal uuring. Puudub ka kirjeldus näiteks jäätmetekkest jms. Üldplaneeringu lähteseisukohtades on nimetatud ka mitmeid valdkondi (ehituskeeluvööndi vähendamine, riigikaitse objektid, liikluskorraldus jne), mida ei ole KSH programmis käsitletud.	LSK ja KSH PR täiendatakse osaliselt. Toimivuse kohta tehakse täiendus. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu käigus, jäätmeteket mõjutavaid lahendusi analüüsitakse KSH-s.
	Palume KSH programmi hinnatavate mõjuvaldkondade alla lisada järgmised teemavaldkonnad, millele mõju hinnatakse: mõju pinnasele, oht inimese tervisele ja turvalisusele ning kumulatiivsed mõjud. Juhul kui mõne nimetatud mõju osas puudub ekspertrühma kaasatud eksperdil pädevus, palume kaasata ka valdkonda tundva eksperdi ning nimetada teda KSH programmi eelnõu peatükis 2.2.	KSH PR täiendatakse osaliselt.

		Ptk 8 lisatakse mõjud pinnasele, oht inimese tervisele ja turvalisusele. Kumulatiivsete mõjude näol pole tegemist sisulise teemavaldkonnaga (millised on peatükis 8 loetletud). Kumultaiivsete mõjude teema puudutab pigem mõjude hindamise metoodikat - kumulatiivsete mõjudega tuleb vajadusel arvestada läbivalt, kõigi teemavaldkondade ja mõjude hindamisel. Sellega on ka juba programmi ptk 9.1 arvestatud, mistõttu täiendamine kumulatiivsete mõjude osas pole vajalik.
	KeHJS § 36 lõike 2 punkti 7 kohaselt peab KSH programm sisaldama KSH ja selle tulemuste avalikustamise ajakava. KSH programmis on viidatud selles osas Viimsi valla haldusterritooriumi üldplaneeringu lähteseisukohtade eelnõule. Nimetatud eelnõus on küll peatükk 10 nimetusega „Ajakava“, kuid sealt puudub konkreetne ajakava. Seetõttu palume ajakavaga täiendada nii lähteseisukohtade peatükki 10, kuid palume ajakava lisada ka KSH programmi eraldiseisvalt (mitte viitena üldplaneeringu lähteseisukohtadele).	KSH PR korrigeeritakse. Ajakava paigutatakse paremini leitavasse asukohta. Me ei pea vajalikuks ajakava dubleerimist.
	KSH programmi peatükis 5.1, lk 9 toodud loodusväärtuste esimeses lauses on viidatud neljale riikliku tähtsusega alale, kuid nimetatud on ainult kolm ala. Palume info omavahel kooskõlla viia.	KSH PR täiendatakse.
	KSH aruande peatükis 5.2 „Rohevõrgustik“ on selgitatud, et ÜP koostamise käigus analüüsitakse, millised kaitsmata loodusobjektid eristuvad piirkonnas eriti silmapaistvalt loodusliku eripära poolest või omavad kultuuri, asustuse või maakasutuse seisukohalt väga suurt väärtust ja väärivad kohaliku kaitse alla	KSH PR täiendatakse.

	võtmist. Palume kaaluda käsitleda uusi võimalikke kaitsealasid looduskeskkonna (5.1) 3 (3) peatükis, mitte rohevõrgustiku peatükis.	
	KSH programmi peatükk 9.1 nimetab nii hindamismetoodikat kui ka alternatiive, kuid alternatiive ei ole nimetatud alapeatükis käsitletud	KSH PR korrigeeritakse. Alternatiive käsitleb ptk 7.
	Lähteseisukohtade sissejuhatuses on märgitud, et Viimsi vallas juhitudakse kaheksa erinevatel aegadel kehtestatud üld- ja teemaplaneeringust. Mõni neist on juba kaotamas oma ajakohasust, mõned neist on koostoimes kohati vastukäivad või raskesti rakendatavad. Teeme ettepaneku täpsustada, kuidas on mõeldud teostada planeeringute kontroll.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Viimsi VV on juba sellise kontrolli läbi viinud. Vajadusel tehakse tööprotsessi käigus täiendav võrdlev analüüs.
	Palume täiendada lähteseisukohtade peatükki 2.4 „Alusdokumendid üldplaneeringu koostamiseks“ ning arvestada üldplaneeringu koostamisel 12.05.2022 Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 146 kehtestatud Eesti mereala planeeringuga.	LSK täiendatakse.
	Palume lisada informatsiooni, kuidas on mõeldud kaitsta loodusressursse, eriti joogivett.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Selgub töö käigus.
Kliimaministeerium 02.11.2023 7-12/23/4534-2	Palume käsitleda veevarustuse ja kanalisatsiooni puhul muuhulgas ka seda, kas piisab perspektiivselt Viimsi valla enda lahendustest või kas ja mis mahus on planeeritud kasutada naaberomavalitsuste veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteeme (näiteks Tallinna linnaga vee- ja kanalisatsiooniühendused, mis kataks ka avariilukorrad). Palume selgitada, kas on vajalik planeerida ka uusi piiritluspunkte ning kas olemasolevates piiritluspunktides kokkulepitud veevarustuse ja kanalisatsiooni vooluhulkasid on vajalik suurendada? Palume käsitleda ka selleks vajalikke planeeritavaid rajatisi (lisaks muudel põhjustel planeeritavatele rajatistele).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	ÜP LSK punkti 6.3 (lk 11) lisada merevee kasutamisele majandusveena võimalikuks alternatiiviks ka taaskasutusvesi. Pakume täiendatud sõnastust: "Määrata nõue sademevee ning võimalusel ka taaskasutusvee ja merevee kasutamiseks majandusveena äri- ja tootmishoonetes, et vähendada võimalikult suurel määral puhta vee ressursi kasutamist ja sademevee torustikku suunamist ning rakendada laiemalt sademevee jm veeressursside taaskasutust keskkonnanahoiu eesmärgil."	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Palume määratleda lisaks jäätmekäitluskohtadest, maardlatest ja kaevandustest pärinevatele kitsendustele samuti jääkreostusobjektide olemasolust ja seisukorrast tulenevad kitsendused (näiteks Mereväe Viimsi kütusebaasi alad 1 ja 2, Randvere kütuseterminal, Lubja kemikaalide ladu).	LSK ja KSH PR ei täiendata.

		Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel. Jääkreostusobjektidest on kemikaalide ladu ammu likvideeritud ja seal asub elurajoon, Randvere metsast kütuseladu ka likvideeritud.
ÜP LSK punktis 6.31 (lk 19) on lahendatava ülesandena toodud: "Analüüsida uute veehaarete kavandamise võimalikkust ning määrata olemasolevate ja vajadusel uute sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoht ja nendest tulenevad kitsendused". Teeme ettepaneku nii ÜP LSK-d kui ka KSH programmi täiendada järgmiselt: „Tootmistegevuse ja elamualade planeerimisel ning uute veehaarete asukohtade määramisel tuleb arvestada kehtestatud põhjaveevaruga. Kui veevajadus on suurem kui kehtestatud põhjaveevaru, siis on vajalik teha põhjaveevaru ümberhindamine selgitamaks välja, kas varu on võimalik suurendada ja kuhu saab rajada uusi veehaardeid.“		KSH PR täiendatakse. Ptk 8.2 alla lisatakse hindamist vajava teemana "Põhjaveevarude piisavus". Märgime, et planeeringu koostamise ja KSH hindamise käigus ei viida läbi põhjaveevarude ümberhindamist. Juhul, kui planeerimise käigus selgub, et veevajadus on suurem, siis toob ÜP ja KSH välja põhjaveevarude ümberhindamise vajaduse. Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.
KSH programmi (lk 9) kohaselt on kogu Viimsi poolsaare rannik hinnatud üleujutusala riskipiirkonnaks. Märgime, et Viimis poolsaare rannik ei ole hinnatud keskkonnaministri 10.02.2019 käskkirja nr 105 alusel riskipiirkonnaks. Küll aga valmis 2023. aastal Keskkonnaagentuuri analüüs kogu Eesti mereranniku veetaseme tõenäosusstsenaariumite kohta (kättesaadav aadressil https://keskkonnaportaal.ee/et/rannikualade-uleujutustetoenaosusstsenaariumite-koostamine-ja-		LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.

	kaardistamine-2023) ja neid analüüsi tulemusi võtab Kliimaministeerium 2024. aastal valmivas riskide hinnangus arvesse. Palume kindlasti ÜP koostamisel üleujutustega arvestada ja määrata ÜPs vastavad ehitustingimused. Palume lisada pt 6 viide EL merestrateegia raamdirektiivile (2008/56/EÜ, lüh MSRD). Lisaks märgime, et planeeritavate inimtegevustega ei tohi seada ohtu MSRD eesmärki saavutada või säilitada mereala head seisundit.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel. KSH programmi osas ettepanekuga ei arvestata, kuna KSH programmi ptk 6 käsitleb strateegilisi planeerimisdokumente. Ei ole otstarbekas loetleda ÜP-s ja KSH-s üles kõiki direktiive, seadusi, määrusi jms, millele koostatavad dokumendid peavad vastama. Merestrateegia raamdirektiiviga arvestatakse ÜP ja KSH koostamise käigus niivõrd, kui see on asjakohane.
Kaitseministeerium 01.11.2023 12-1/23/3433	Mistahes kõrgusega elektrituuliku planeerimine, projekteerimine ja ehitamine tuleb kooskõlastada Kaitseministeeriumiga. Mistahes kõrgusega elektrituulik võib vähendada riigikaitseliste ehitiste töövoimet. Seetõttu soovitame teha koostööd Kaitseministeeriumiga võimalikult varases elektrituuliku kavandamise etapis, et välja selgitada konkreetse asukoha ja elektrituuliku kõrgusega seonduvad täpsemad riigikaitselikud tingimused.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Päikeseelektrijaam (päikesepaneelid ehitistel, päikesepargid rajatistena maapinnal jms) peab vastama õigusaktidega kehtestatud elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele ja asjakohastele standarditele. Nõuetele mittevastav päikeseelektrijaam võib vähendada riigikaitseliste ehitiste töövoimet.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.

Ametid		
<u>Esitaja nimi ja kuupäev</u>	<u>Ettepanek, seisukoht või küsimus</u>	<u>Arvestamine ning selgitus</u>
Keskkonnaamet 30.10.2023 6-5/23/19864-2	1.Vesi ÜP-s peaksid veevaldkonnas olema käsitletud hüdrogeoloogia, põhjavee kaitstus, veealade (veekogude) üldised kasutamise- ja ehitamistingimused, põhiliste tehnovõrkude trasside, joogiveeallikate (sh sanitaarkaitsealad), reoveepuhastite (sh kujade), maaparandussüsteemide asukoha määramine, veekogude ranna ja kalda ulatus ja ehituskeeluvöönd, kallasrajad, vajadusel maasoojuspuurkaevud. KSH aruandes peaks olema käsitletud põhjavesi, pinnavesi, sadevesi, üleujutuspiirkonnad, jääkreostus ja neile arendusest tulenev mõju.	KSH PR täiendatakse osaliselt. Ptk 8.1 alla lisatakse jääkreostusaladega seonduv mõju. Mõju loodusvarale täiendatakse ja lisatakse pinna- ja põhjaveele ka sademevee tekke ja juhtimisega kaasneva mõju hindamine.
	Kui põhjavee varud on piirkonnas määratud, siis kujundab see mingil määral ka ettevõtluse võimalusi. St esmajärjekorras tuleb tagada inimeste joogivesi ning seejärel on võimalik kasutada ressursi muudel eesmärkidel. ÜP-de koostamisel tuleb analüüsida, kui suur on kehtestatud põhjaveevaru ja mis on selle kasutusaeg ning milline on tegelik põhjavee kasutus. Kinnitatud põhjaveevarude ja prognoosvarude alusel saab planeerida elanike joogiveevarustust ja tootmisettevõtete arendustegevust. Samuti tuleb hinnata uute veehaarete kavandamise vajadust seoses arenduspiirkondadega (nii joogivee kui tootmisvee, niisutusvee, kalakasvatuse vee jaoks). Uute veehaarete jaoks ka maa reserveerimise vajadust seoses sanitaarkaitsealade ja toitealade moodustamise vajadusega. ÜP koostamisel tuleb üle vaadata, kas esineb põhjaveevaru ümberhindamise vajadus või mitte.	KSH PR täiendatakse osaliselt. Ptk 8.4 täiendatakse joogivee kättesaadavuse hindamisega.
	ÜP-de koostamisel tuleb vaadata, kas järgmised teemad on käsitletud: Millised on alasse jäävad veekogumid? Mis on nende eesmärgid, sh keskkonnaeesmärgid ja meetmeprogrammis ettenähtud meetmed? Kas veekogumite kasutus tagab eesmärkide täitmise ja nende säilimise? Kuna veekogud võivad läbida mitmeid omavalitsusi, siis võib ühes omavalitsuses kavandatu mõjutada terve veekogu seisundit, sh ka teises maakonnas. Seetõttu tuleb veekogu hea seisundi säilitamiseks või saavutamiseks teha koostööd ka teiste kohalike omavalitsustega, mida veekogu läbib. Sama kehtib ka põhjaveekogumite, põhjaveeressursside ja põhjaveevarude osas, mis võivad haarata erinevaid maakondi. Planeerimisel tuleb arvestada põhjaveekogumite seisundeid ja vältida seisundi halvenemist. Veekeskkonnast lähtuvalt on samuti oluline tuua ÜP-s välja juba kitsendustega alad nagu nt kaitsmata põhjaveega ala, mis on inimtegevuse suhtes tundlikumad ning seetõttu vajavad suurt tähelepanu. Lisaks tuleb ÜP koostamisel arvestada kohaliku tähendusega üleujutusvaladega, mis on tingitud näiteks ühisvoolse kanalisatsiooni või lahkvoolse sademeveekanalisatsiooni vooluhulga vastuvõtuvõime	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel ja KSH läbiviimisel.

	puudustest või elamupiirkondades lahendamata liigvee probleemidest. ÜP-s tuleb kaardistada kohaliku tähendusega üleujutusriskiga alad, kuhu on vajalik kavandada kombineeritud sademeveelahendused.	
	Veeseaduse § 99 lg 3 kohaselt kannab kohaliku omavalitsuse üksus reoveekogumisalade piirid ÜP-le koos perspektiivis ühiskanalisisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud. Reoveekogumisalade määrab kliimaminister oma käskkirjaga, kuid reoveekogumialade piirid (koos perspektiivis ühiskanalisisatsiooniga kaetava alaga, mis ei ole reoveekogumisalaks määratud või sellega hõlmatud) kannab kohalik omavalitsus oma ÜPsse.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	ÜP-s tuleb hinnata, kuidas on käsitletud maakasutuse piiranguid ja keskkonnariske, mis tulenevad jääkreostusobjektidest. Veenduda, et oleks kajastatud kõikide kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevate jääkreostusobjektide staatus (riikliku või kohaliku tähtsusega objekt) ja seisund (reostus likvideeritud/osaliselt likvideeritud/likvideerimisel/tööd teostatud ei ole). Maakasutuse otstarbe muutmisel lähtuda jääkreostusobjektidel paikneva pinnase vastavusest keskkonnaministri 28.06.2019 määrusele nr 26 „Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“ võttes arvesse objekti korrastamisel saavutatud näitajad või näha ette täiendavad uuringud või objekti ohutustamine. Jääkreostusobjektide asukohad ning asjakohased uuringud ning ohutustamistööde lõpparuanded on kättesaadavad keskkonnaportaalist (jääkreostuse ja kaadamisalade kaardikihilt) ning keskkonnaregistri keskkonnaohtlike objektide otsingust.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>2.Sadamad</u> Sadamate planeerimisel tuleb koostada piisava detailsusega ÜP. Uute hoonete ja rajatiste (muul, kai, slipp jne) ehitamise keeld ei laiene kehtestatud ÜP-ga kavandatud sadamaehitisele. Selle erandi rakendamiseks peavad konkreetset sadamaehitist olema ÜP-s (joonisel-skeemidel ja/või seletuskirjas) kajastatud täpsusastmes, mis võimaldaks hinnata kavandatava sadamaehitise iseloomu (mis tüüpi või mastaapi sadamaehitise on tegu), kasutuskooormust ja keskkonnakoormust (sh mõju ranna ja kalda kaitse eesmärkidele), nt muuli puhul orienteeruv pikkus, statsionaarse kai puhul orienteeruv silduvate aluste hulk jne. Kui ÜP sadamaehitisi piisava täpsusega ei käsitle, on uute sadamaehitiste rajamiseks vajalik detailplaneering (edaspidi DP).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>3.Välisõhk</u> ÜP koostamisel tuleks lähtuda Eesti Keskkonnanstrateegiast aastani 2030, milles on ühe probleemina välja toodud transpordist tulenev saaste. Kohalikud omavalitsused, eriti just tihedama asustusega linnad, peaksid sellele hakkama tähelepanu pöörama. Näiteks eelistama peaks kaugküttesüsteemi kohtküttele, kuna kohtküttega piirkondades esineb kütteperioodil suurem õhusaaste, seda just osakeste näol, mis on kuulutatud vähki tekitavaks.	KSH PR täiendatakse osaliselt. Eesti Keskkonnanstrateegia aastani 203 lisatakse ptk 6.
	Teid, maanteid, aga ka raudteid tuleks planeerida targalt ja liikluskoormust reguleerida. Põhiline probleem on saasteained, eriti osakesed, aga ka müra. Kliimaministeeriumi kodulehel on avalikustatud uuring Eesti linnade saastatuse kohta, millega peaksid kohalikud omavalitsused kindlasti tutvuma, kui planeerima hakatakse. Lisaks on hea kõrvale vaadata riikliku õhuseire andmeid.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.

	Arvestama peab, et igasugusel tööstusel või toomisel (sh soojatootmine) on oma negatiivne mõju ja inimestele ei meeldi seda omal nahal tunda. Eelkõige tuleb arvestada, et tööstus, mis on eeldatavalt suurema mõjuga, tuleks planeerida tiheasustusest piisavalt eemale, sest ennekõike sellest tulenev lõhna- või mürahäiring tekitab hiljem probleeme, mida lahendada on väga raske. Näiteks puidu- ja mööblitööstus (müra, lõhn), ka värvimisega tegelevad remonditöökojad (kemikaalide lõhn), linnu- ja loomakasvatused (lõhn), igasuguste vedelproduktide (kütuste, kütusekomponentide) laadimine ning hoiustamine (lõhn, müra) aga ka tahkekütusel katlamajad (nn toss või suits, lõhn, müra), karjäärid (tolm, müra) tekitavad probleeme, kui need on elanikele lähedal. Seda peab kindlasti arvestama juba planeerimisel, et elanikud ja tööstus/tootmine kõrvuti kindlasti ei sobi. Mõistlik oleks ehk teha vahet saastavamal tööstusel/tootmisel/tegevusel (vt eelpool näiteid) ja vähemsaastavamal (nt erinev käsitöö, teatud väiksem toiduainetööstus), see ära defineerida ning kasutada vähemsaastavama tööstuse ala nn puhveralana. Pargid, terviserajad jms ei sobi kindlasti selleks puhveralaks. Piirkondade planeerimisel tuleb häiringute minimeerimiseks arvestada ka valdavate tuulte suundadega.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	4. Müra PlanS § 75 lg 1 p 22 kohaselt on ÜP ülesandeks muu hulgas müra normtasemete kategooriate määramine. Atmosfääriõhu kaitse seaduse (AÕKS) § 57 sätestab, et mürakategooriad määratakse vastavalt ÜP maakasutuse juhtotstarbele. Seega tuleb ÜP-ga müra normtasemed kindlasti määrata. Müra normtasemete kategooriate määramisel on olulisemad küsimused järgnevad: Millised on piirkondade praegused müratasemed ja kas on probleeme? Millistele aladele millised mürakategooriad (AÕKS § 57) on otstarbekas määrata arvestades kavandatavaid arenguid? Kas kavandavad müra normtasemed (vt keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ Lisa 1) on saavutatavad? Kui pole, kas on vaja maad reserveerida (nt müratõkkeks, müravalliks) eesmärkide saavutamiseks? Kas ja kuhu on otstarbekas määratleda vaiksaid alasid? Kas kavandavad maakasutuse juhtotstarbed on müra mõttes sobilikud? Tähelepanu tuleb pöörata ka tuuleparkide võimalikele aladele ja nende suhtestumisele elamualadega (häiring on suurem, kui tuulepark asub kaugemal, aga ta on vastuvõtjale näha, kui tuulepark, mis asub lähemal, aga nt mets varjab selle nägemise).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Olemasoleva müra ja kavandatava lahendusega kaasnevat <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel ning KSH läbiviimisel.

	<u>5. Jäätmed</u> PlanS § 75 lg 1 p 2 kohaselt on ÜP üks ülesanne kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Sellega seoses on olulisimad järgmised küsimused: Kas ja kuhu oleks vaja kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohta?; Kas ja milliseid tingimusi on vaja seada?; Kui täpselt tuleks kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskoht ÜP-s määrata? Keskkonnaamet lisab, et jäätmekäitlusobjektid tuleb planeerida selliselt, et need ei tekitaks keskkonnahäiringuid (müra, vibratsioon, tolm, ebameeldiv lõhn jms) ja negatiivset mõju elanikkonnale, vältides sellega hilisemaid probleeme. ÜP koostamisel tuleb võtta arvesse riigi jäätmekavaga 2014-2020 seatud eesmärgid (märgime, et keskkonnaminister algatas 15.03.2021 käskkirjaga nr 131 „Riigi jäätmekava 2022–2028“ koostamise ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise). ÜP koostamisel tuleb võtta arvesse kehtivat määrust.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekutega <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>6. Maavarad</u> PlanS § 75 lg 1 p 15 kohaselt on ÜP ülesanne maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine. Sellest tulenevalt tuleb ÜP-ga määrata maardlate ja maavara kaevandamisega kaasnevad mõjud maakasutusele ning ehitiste ehitamisele. Lisaks tuleb käsitleda ala kaevandamisjärgset maakasutust.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	ÜP koostamisel tuleb arvestada maapõueseaduse § 15 lg 7, mis sätestab, et kui planeeritaval maa-alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse ÜP PlanS sätestatud korras Kliimaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega (vastav volitus on antud Maa-ametile keskkonnaministri 05.03.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/198).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>7. Looduskaitse</u> <u>Ehituskeeluvöönd</u> ÜP-s märkida ära looduskaitseaduse (LKS) ranna ja kalda ehituskeeluvööndi (edaspidi EKV) ulatuses erandeid tekitavad olukorrad (metsamaa erisus, tiheasustusala erisus). Metsamaa erisust planeeringujoonistel graafiliselt pigem mitte kujutada (ajaliselt liialt muutuv, küll aga lisada märkusena). ÜP seletuskirjas ja joonistel määratleda üheselt olemasolevad, laiendatavad ja moodustatavad tiheasustusalad (seejuures arvestades ka LKS § 41).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Planeeringus tuleb käsitleda ranna ja kalda piiranguvööndi (LKS § 37), EKV (LKS § 38) ja veekaitsevööndi (veeseaduse § 118) ulatust, samuti EKV lähtejoone määramist (PlanS § 75 lg 1 p 9 kohaselt on ÜP ülesanne korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal ja kõrgveepiiri märkimine suurte üleujutusala-dega siseveekogul). PlanS § 75 lg 1 p 12 kohaselt tuleb ÜP-ga lahendada ranna ja kalda EKV suurendamine ja vähendamine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	ÜP mastaapi arvestades tuua välja olulisemad LKS § 38 lg 4 ja 5 erisuste alla minevad objektid. Nendeks on näiteks tiheasustusalal olemasolev ehitusjoon, supelrannad, planeeritavad avalikult kasutatavad teed, planeeritavad tehno-võrgud (uued või rekonstrueeritavad elektriliinid jmt) ja rajatised, sadamate,	LSK ja KSH PR ei täiendata.

	sildumis- ja randumiskohtade võrgustik ning juurdepääsud viimastele. Seeläbi kaoks vajadus selliste objektide rajamiseks EKV-sse koostada DP.	Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	PlanS põhimõtte kohaselt muutub varasem ÜP kehtetuks, seega kaotavad kehtivuse ka eelmiste ÜP-dega seotud seisukohad ja nõusolekud, mis automaatselt üle ei kandu. Eeltoodust tulenevalt ei kandu automaatselt üle ka eelmise ÜP-dega antud nõusolekud EKV vähendamiseks. Nüüd tuleb uue ÜP koostamise raames läbi viia varasemate ÜP-dega antud EKV vähendamise kaardistamine, mis võimaldaks varasemate EKV vähendamiste nõusolekute kehtima jäämise ja kandumise uude planeeringusse. EKV vähendamise kaardistamisel tuleb vastaval joonisel ning seletuskirjas või lisas kujutada/loetleda varasemad EKV vähendamised. ÜP tööprotsessi ja/või kooskõlastamise käigus annab Keskkonnaamet ka seisukoha, kas varasemad EKV vähendamised jäävad kehtima ja nendega võib uue ÜP puhul arvestada (kui olud on oluliselt muutunud, siis erandjuhul võib olla vajalik nende alade puhul ka uus EKV vähendamise kaalumine). Juhul kui koostatava ÜP raames ei viida läbi EKV kaardistamist ja/või ei tooda välja, et eelmiste ÜP-dega on EKV-d vähendatud, siis automaatselt varasemad nõusolekud EKV vähendamiseks uude planeeringusse üle ei kandu.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>Kallasrada, selle sulgemine ja ümbersuunamine, sellele juurdepääsuvõimalused</u> PlanS § 75 lg 1 p 11 kohaselt on ÜP ülesanne kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine. Lisaks kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramisele otsustatakse ÜPga vajaduse korral ka kallasraja sulgemine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>Kliimamuutustega kohanemine sh üleujutusosalad</u> ÜP ülesanne on üleujutusohutlike alade määratlemine (mis ei võrdu LKS § 35 lg 4 kohaste korduvate üleujutustega aladega ega piirdu vaid maandamiskava alusel määratud üleujutusohuga riskipiirkondadega), üleujutusohuga aladel ehitustingimuste seadmine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>Kaitstavad loodusobjektid, sh Natura</u> ÜP seletuskirjas ja maakasutusplaanil ja/või piirangute/keskkonna/looduskaitse joonisel palume käsitleda ÜP alal paiknevaid LKS § 4 tähenduses kaitstavaid loodusobjekte, sh tuua välja üle-euroopaliselt kaitsealade võrgustikku Natura 2000 kuuluvad linnu- ja loodusosalad. Käsitleda tuleb ka LKS alusel kaitstavate liikide püsielupaikasad ja kasvukohti.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Juhime tähelepanu, et LKS alusel kaitstavate loodusobjektide territooriumile jääva maa- ja veelade täpsemate kasutamise- ja ehitustingimuste määramisel tuleb arvestada kaitsealade kaitse-eesmärkidega. ÜP koostamisel aluseks olevate strateegiliste arengudokumentidena tuleb arvestada ka alade kaitsekorralduskavade ja kaitse-eeskirjadega.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	ÜP seletuskirja palume lisada kaitstavate loodusobjektide Eesti looduse infosüsteemi (EELIS, Keskkonnaagentuur) registri väljavõtte aja, märkides, et andmed võivad olla ajas-ruumis muutuvad. Kaitstavate loodusobjektide osas tuleb lähtuda kehtestatud kaitse-eeskirjadest ja neis seatud tingimustest (sh maastikukaitsealadel arvestada pärandkultuuriliste, maastikuliste jne väärtustega), seejuures soovime seletuskirjas nimetada ka Vabariigi Valitsuse määruse, millega ala kaitsekord ja kaitse-eesmärk on kehtestatud, number ja vastuvõtmise kuupäev.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.

	ÜP koostamisel peab hindama võimalikku mõju Natura 2000 aladele. Kuivõrd ÜP koostamise algfaasis ei ole veel selge, kas ja millised Natura 2000 võrgustiku alad võidakse mõjutada, siis täpsustatakse seda KSH aruande koostamise ja ÜP koostamise faasis. Välja tuleb tuua ka kaitstavate loodusobjektide kattuvus puhke- ja virgestusaladega, külastustaristu ning arvestada ka projekteeritavate kaitstavate loodusobjektidega. ÜP KSH-s viia läbi Natura hindamine, arvestades lisaks otsestele mõjudele ka kaudseid ja kumuleeruvaid mõjusid. Sõltuvalt mõjuallika ja/või planeeringu täpsusastmest eelhindamise või asjakohase hindamisena (tehtud peab olema vähemalt Natura eelhindamine, kui valla või selle mõjualale, nt vahetult valla piiri taha, jääb mõni Natura ala). Hindamise üheks väljundiks võiks olla teadaolevate objektide juhtude määratlemine, mille puhul edaspidistes etappides oleks vajalik asjakohane hindamine. Arvestades kohtulahenditega võib vajalik olla asjakohase hindamise läbiviimine ja ei saa enam piirduda vaid eelhindamisega. Natura erandi taotlemise vajadusel tuleb arvestada ka võimalusega, et ÜP kehtestamiseks võib olla vajalik taotleda Vabariigi Valituse nõusolekut.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	I ja II kaitsekategooria liikide kujutamine ÜP-s LKS § 53 tulenevalt on I ja II kaitsekategooriasse kuuluva kaitstava liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud. Seega on kaks võimalust: 1) koostada planeeringust kaks versiooni – avalik versioon ja ametkondlikuks kasutuseks mõeldud versioon (esimeses I ja II kaitsekategooria liikide leiukohti ja püsielupaiku planeeringujoonistel ei kujutata, teisel kujutatakse); 2) kujutada planeeringu avalikus versioonis I, II ja III kaitsekategooria liike ja püsielupaiku „tsenseeritult” – näiteks ühe tingimärgiga „kaitstavaliiigi leiukoht/püsielupaik” eraldamata kaitsekategooriaid. Põhiprobleemiks on siin ringikujulised I kaitsekategooria liikide püsielupaigad.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Juhul, kui ÜP-ga kavandatakse olulisi maakasutusmuutusi kaitstavate liikide leiukohtades, oleks soovitatav planeeringu piirangute joonistel (juhul, kui sellised vastava täpsusastmega vormistatakse, näiteks tiheasustusaladel) need alad ka vastavalt markeerida (nt alana, kus arendustegevustel arvestada liigikaitseliste tingimustega), teavitamaks, et antud aladel arendamisel on teatavad looduskaitseks kitsendused, mille sisuline pool selgub siis alles arenduse detailsetes etappides.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Riiklikul tasemel mitte kaitstavad loodusväärtused ÜP-s tuleb käsitleda rohevõrgustiku (rohetaristu) teemat, vajadusel korrigeerida selle ruumikuju ja kaitset ning seada kasutustingimused (PlanS § 75 lg 1 p 10). Ruumikujude puhul lähtuda eelkõige kehtestatud maakonnaplaneeringust. Samuti tuleb arvestada looduskaitsest tähelepanu omavate kooslustega (sh vääriselupaigad (VEP), pool-looduslikud kooslused (PLK), märgalad), nt rohevõrgustiku korrigeerimisel. Käsitleda tuleb riikliku looduskaitse tähtsuse minetanud loodusobjektide ja teiste kohaliku tähtsust omavate objektide kohaliku kaitse alla võtmist.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>8.Mets</u> PlanS-is ei ole ÜP ülesannet, mis otsesõnu annaks võimaluse seada tingimusi metsamajanduskava koostamiseks ja seeläbi metsa majandamiseks. Kuid kaudselt, lahendades näiteks järgmisi PlanS § 75 lg-	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.

	s 1 nimetatud ülesandeid, on võimalik reguleerida metsamajandamist (numeratsioon on vastavalt PlanS § 75 lg 1 p-de numeratsioonile): 10) rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste määramine; 13) kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine; 14) väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine; 20) puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine; 21) asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks, lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine; 31) muud käesolevas lõikes nimetatud ülesannetega seonduvad ülesanded. Metsaseaduse § 231 lisab aga PlanS-is toodud võimalustele ka kohustuse. Keskkonnaseisundi kaitseks määratud metsa majandamine: Planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.	
	Metsaseaduse § 231 sõnastus on praktiliselt sama, mis PlanS § 75 lg 1 p 21 sõnastus. Nagu paljudes teisteski valdkondades, on ka siin nii, et lõplik tõde selgub erinevate seaduste kombinatsioonis. Seega planeeringuga metsade majandamisele kitsenduste seadmisel peab arvestama maaomanikega ning mõistlik on need kokkulepped ja läbirääkimised teha planeeringu koostamise ja avalikustamise käigus.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	ÜP alusel võib kinnisomandile seada kitsendusi, st ÜP-ga omandiõiguse kasutamise kitsendamine on legitiimne. Seejuures iga kitsendus peab olema põhjendatud, proportsionaalne ja üheselt mõistetav (arusaadav, sh kinnisasja omanikule). Nimelt, kui kehtestatud avalikõiguslikud kitsendused ei võimalda kinnisasja kasutamist vastavalt senisele sihtotstarbele, võib kinnisasja omanik taotleda talle kuuluva kinnisasja võõrandamist riigi või kohaliku omavalitsuse poolt õiglase ja kohese tasu eest (kinnisasja sundvõõrandamise seaduse § 3 lg 2). Samuti võib õiguspärase, kuid isiku põhiõigusi või -vabadusi erakordselt piirava haldusakti või halduse toiminguga tekitatud varalise kahju hüvitamist õiglasel ulatusel (riigivastutuseseaduse § 16 lg 1).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>9.Kiirgus</u> Esialgse Eesti radooniriski levilate kaardi kohaselt on Viimsi vald normaalse, kõrge ja eriti kõrge radooniriskiga alal. ÜP ja KSH koostamise käigus tuleks vajadusel selgitada välja, kas on esinenud radooniga probleeme ja kas mingis piirkonnas vajaks teema täpsustamist.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.

		ÜP raames viiakse läbi pinnaseõhu radoonisisalduse uuring.
	<u>10. Kliima ja üleujutused</u> ÜP koostamisel tuleb arvestada ka kliimamuutuste ja üleujutusega (mainitud ka käesoleva kirja p-des 1 ja 6). Keskkonnaamet palub ÜP koostamisel ja KSH-s arvestada haldusterritooriumil esineda võivate üleujutusohutudega ning kliimamuutustega kaasnevate võimalike riskidega (veetaseme tõusust ja sademete rohkusest tingitud üleujutuste võimendumine, tormide tugevnemine ja sagenemine, ranna- ja kaldaerosiooni kiirenemine, maalihete esinemine ning linnaliste asumite soojussaarte efekt) ja nende maandamise võimalustega. Keskkonnaamet soovib tutvuda Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud üleujutusega seotud riskide maandamiskava ja kliimamuutustega kohanemise arengukavaga.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>11. Olulise ruumilise mõjuga objektid</u> PlanS § 75 lg 1 p 4 kohaselt on ÜP ülesanne olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine. Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrusega nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“. ÜP-ga tuleb valida oluliste ruumiliste mõjuga ehitiste asukohad.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	<u>12. Täpsemad märkused lähteseisukohtade ja KSH programmi kohta:</u> 1) Lähteseisukohtade ptk-s 6.15 toodud lause „Mitte kavandada maardla- ja kaevandamise alasid maismaaosale, eesmärgiga säilitada ja laiendada vallaülest rohevõrgustikku“ soovitame muuta vastavalt näitele: „Võimalusel mitte kavandada maardla- ja kaevandamise alasid valla maismaaosale, eesmärgiga säilitada ja laiendada vallaülest rohevõrgustikku“.	LSK täiendatakse. Eelistatult mitte kavandada maardla- ja kaevandamise alasid.
	2) Keskkonnaamet märgib, et põhjaveevarude hindamisel tuleb arvestada peale AS Viimsi Vesi ka teisi veevõtjaid Viimsi valla haldusterritooriumil (vt programmi lk 9). Ajakohase ülevaate veevõttude osas saab Keskkonnaagentuurist ja keskkonnalubadelt ning veekasutuse aastaaruannetest keskkonnaotsuste infosüsteemist KOTKAS (kotkas.envir.ee). Keskkonnaametile teadaolevalt, on Viimsi vallas põhjavee ületarbimine süvenev probleem, mis põhjustab joogivee soolsuse tõusu. ÜP ühe ülesandena (vt lähteseisukohtade ptk 6) tuleb käsitleda põhjavee ületarbimise probleemi ja võimalikke lahendusi.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Põhjavee varude hindamist ei viida läbi antud tööde raames.
	3) Lähteseisukohtade ptk-s 6.20 „Puhke ja virgestusalade määramine“ palume virgestusalade juures käsitleda ka merealal harrastatavaid sporte (surf, purjelaud, lohesurf jm), vajadusel näha ette vastavad alad.	LSK täiendatakse. Lisame: 6.20 „Määrata puhke- ja virgestusalade (sh piirnevate veealade) asukohad...“
	4) KSH programmi ptk-s 8.1 on toodud, et käsitletakse mõju saarte rannikuökosüsteemidele. Arvestades, et ka Viimis poolsaarel on olulisel kohal rannik ja paljud tegevused võivad mõjutada rannikuökosüsteeme, tuleks käsitleda mõju rannikuökosüsteemidele laiemalt, mitte ainult saarte	KSH PR täiendatakse.

	rannikuökosüsteemidele. KSH programmi ptk-s 8.1 peaks sisaldama ka mõju elustikule (loomad, linnud jne) ja elupaikadele.	
	5) Lähteseisukohtade ptk-s 8.2 on soovitatav kavandavat radooniuringut nimetada täpsemalt pinnaseõhu radoonisisalduse uuringuks. Võimaliku tervisemõju (kopsuvähi riski) seisukohalt on oluline ruumide siseõhu radoonisisaldus. Pinnaseõhu radoonisisaldust on hea teada hoone projekteerimisel. Projekteerida tuleb selliselt, et kujunev siseõhu radoonisisaldus vastaks ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 28.02.2019 määrusele nr 19ja Vabariigi Valitsuse 06.10.2011 määrusele nr 131 (koolieelsed lasteasutused) ja 30.05.2013 määrusele nr 84 (koolid). Valla „territooriumi radoonisisalduse“ asemel on täpsem rääkida pinnaseõhu radoonisisaldusest valla territooriumil. KSH programmi ptk-s 9.3 palume samuti kirjutada „pinnaseõhu radoonisisalduse uuring“.	LSK ja KSH PR täiendatakse terminiga.
	6) Metsaraiete otsuseid teeb Keskkonnaamet metsateatiste menetluse käigus kehtivatest õigusaktidest lähtuvalt, sh arvestatakse kohalike omavalitsuste planeeringutest tulenevaid kitsendusi. Palume edasise ÜP koostamise käigus võimalikult selgesõnaliselt sõnastada vajadusel piirangud metsaraietele, vältides soovituslikke, ebamääraseid ja vastuolulisi sõnastusi, mis võivad tekitada mitmeti mõistetakse. Näiteks, praegu kehtivas Viimsi Vallavolikogu 13.10.2009 määrusega nr 22 kehtestatud teemaplaneeringus „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ on toodud, et rohevõrgustiku aladel toimub metsade majandamine vastavalt metsaseadusele ja kohalike kaitsealade kaitse-eeskirjadele. Samas on toodud, et soovitatav on hoiduda intensiivsest metsamajandusest, selle asemel teostada valikraieid. Selline sõnastus on tekitanud eriarvamusi raiete lubatavuse osas. Palume kohalikul omavalitsusel kui planeeringu andjal hinnata, kas mõnel rohelise võrgustiku struktuurilemendil on lähtuvalt rohevõrgustiku eesmärgist vajalik kuidagi piirata metsaraiet. Selguse huvides ja vaidluste vähendamiseks kaaluda võimalikult konkreetsete rohevõrgustiku eesmärkidest lähtuvate kasutustingimuste määramist, mis aitaksid tagada rohevõrgustiku säilimise, toimimise, terviklikkuse ja sidususe. Riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78 kehtestatud Harju maakonnaplaneeringu 2030+ kohaselt täpsustatakse rohelise võrgustiku ruumilist paiknemist ja kasutustingimusi omavalitsuste üldplaneeringutes.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	7) KSH programmi ptk-s 5.1 palume välja tuua ka projekteeritavad metsaelupaikade looduskaitsealad. See puudutab Natura 2000 võrgustiku piiranguvööndisse kuuluvaid metsaelupaikasad, mille metsamajandamise reegleid 2022. aastal muudeti. EELIS-e andmetel leidub selliseid alasid Naissaarel ja Prangli saarel.	KSH PR täiendatakse. Täiendav info projekteeritavate metsaelupaikade kaitsealade kohta lisatakse programmi.
	8) Lähteseisukohtade ptk-s 6.6 (lk 13) on märgitud järgmist: „Määrata tingimused saartel elukeskkonna jätkusuutlikuks arenguks (nt võimalusel näha ette hoonete rajamine Aksi saarel ajaloolistes talukohtades), mis ei kahjustaks looduskeskonda, arvestaks kohalike ressursidega ja vastaks saare taluvuskoormusele.“	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.

	Viimsi valla territooriumil paiknev Aksi saar on hõlmatud kogu ulatuses Prangli maastikukaitseala Aksi sihtkaitsevööndisse, kus valitsev kaitsekord on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 04.10.2018 määrusega nr 89 „Prangli maastikukaitseala kaitse-eeskiri“ (edaspidi kaitse-eeskiri). Aksi saar kuulub ühtlasi ka Natura 2000 üle-euroopalise kaitstavate alade võrgustikku Prangli loodusalana. Aksi sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgiks on looduslike ja poollooduslike koosluste ning merikotka elupaiga kaitse. Sihtkaitsevööndi režiim on vajalik maastikuilme säilitamiseks, kaitsealuste liikide elupaikade ning väärtuslike ranniku-, soo- ja metsaökosüsteemide kaitse tagamiseks. Sihtkaitsevööndisse on tsoneeritud elupaigatüübid rannikulõukad (1150*), rannaniidud (1630*), rusked luided kukemarjaga (2140*), kadastikud (5130) ja liigirikkad madalsood (7230). Sihtkaitsevööndis pesitseb I kaitsekategooria liik merikotkas. Aksi saare esmane kaitse alla võtmine toimus 1999. aastal (Vabariigi Valitsuse 10.02.1999. määrus nr 57 „Parika looduskaitseala ning Kolga lahe ja Pirita jõeoru maastikukaitsealade kaitse-eeskirjade ja välispiiride kirjelduste kinnistamine“) ning kaitseala loomisel keskenduti peamiselt Aksi saare inimtegevusest vähemmõjutatud maastike kaitsele. LKS § 7 kohaselt on kaitseala kaitse alla võtmise eeldused ohustatus, haruldus, tüüpilisus, teaduslik, ajaloolis-kultuuriline või esteetiline väärtus või rahvusvahelistest lepingutest tulenev kohustus. Kaitseala kaitse all olemise eelduseks on alale eesmärgiks seatud väärtuste ohustatus, haruldus ja tüüpilisus. Sihtkaitsevööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud olemasolevate rajatiste, sh tuletorni ja kraavide hooldustööd ning uute ehitiste püstitamine kaitseala tarbeks (kaitse-eeskiri § 10 lg 2 p 5). Uue ehitiste püstitamine on võimalik vaid juhul, kui see aitab kaasa kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamisele. Juhindudes Aksi saarel kehtivast kaitse-eeskirjast ja LKS §-st 30, ei pea Keskkonnaamet võimalikuks ÜP-s seatud asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamisel Aksi saarel ajaloolistel talukohtades uute hoonete rajamist, juhul kui tegemist pole kaitseala tarbeks vajaliku ehitisega.	Rõhutame, et lähteseisukohtades on välja toodud, et tingimused määratakse võimalusel.
	9) KSH programm ja lähteseisukohad tekitavad segaduse, kus siis ikkagi on KSH ja ÜP menetluse ajakavaga võimalik tutvuda. Hetkel on programmis öeldud, et ajakava on lisatud ÜP lähteseisukohtade ja KSH programmi juurde eraldi dokumendina (seda tegelikkuses ei olnud) ning lähteseisukohtades on öeldud, et ajakohane ajakava on kättesaadav valla kodulehel kogu planeeringu koostamise aja vältel. Palume nii lähteseisukohtades kui ka KSH programmis tuua välja konkreetne viide, kust on ajakava leitav, kui seda mõlema dokumendi vastava peatüki alla ei soovita panna. 10) Lähteseisukohtades ja KSH programmi kohaselt lahendatakse ÜP-ga ka taastuenergeetikat (sh päikeseenergia) puudutavad küsimused. Märkime, et Keskkonnaameti tellimusel on Tartu Ülikooli ökoloogid koostanud ülevaate „Päikeseenergiajaamade mõjust olulisematele elupaikadele, ökosüsteemidele ja peamistele liigirühmadele ning Eestisse sobivad leevendusmeetmed“ päikeseenergiajaamade mõjust loodusväärtustele (valmis 2023 jaanuaris). Antud	LSK ja KSH PR ei täiendata. Kodulehel on ajakava dokumendina kättesaadav. Parandame viite leidmist.

	ülevaates antakse mitmeid soovitusi päikeseenergiajaamade loodussõbralikuks rajamiseks ja hoolduseks. 11) Soovitame ÜP kaardimaterjalid teha kättesaadavaks veebipõhise kaardirakendusena või GIS-formaadis. Kokkuvõtvalt on Keskkonnaamet seisukohal, et koostatud Viimsi valla ÜP lähteseisukohad ja KSH programm on asjakohased ja piisavad, kui ÜP ja selle KSH koostamisel arvestatakse käesolevas kirjas toodud ettepanekute ja soovistega.	
Transpordiamet 27.10.2023 7.2-1/23/20773-2	Siduda planeeringusse maakonnaplaneeringut täpsustava teemaplaneeringuga „Harjumaa kergliiklusteed“ kavandatud kergliiklusteede võrgustik, sealhulgas seatud tingimused.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Viide teemaplaneeringule sisaldub juba loetelus välja toodud kehtivas maakonnaplaneeringus.
	Näidata planeeringus maakonnaplaneeringuga kavandatud jäätee trassid.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Analüüsida kohaliku teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel ning määrata perspektiivsete kohalike teede (sealhulgas jalgratta- ja jalgteede) üldised asukohad. Üldplaneeringu üks ülesanne on transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike teede, raudteede, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Soovime üldplaneeringute koostamise kontekstis kokku leppida suurema liiklussagedusega riigiteedele ühise nimetuse: Kokkuleppeliselt eristatakse üldplaneeringutes teistest teedest olulise liiklussagedusega teedena (edaspidi lühend OLT) riigitee liiklussagedusega (AKÖL) >6000a/ööpäevas sõltumata riigitee liigist. Liiklussagedused, millest üldplaneeringute koostamisel lähtuda on leitavad https://maanteeamet.maps.arcgis.com/apps/View/index.html?appid=293d200a16454c1c84f2cfe35720149f	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Palume arvestada OLT teedel vajadust võimalike ristumiskohtade asukohtade määramiseks kuna see mõjutab enamasti mitmeid kinnistuid ning hiljem detailplaneeringu faasis ei ole reeglina mõistlik haarata kogu suurt maa-ala tervikuna. Nimetatud nõue on kooskõlas ka PlanS § 75 lg 1 p 1 kohase transpordivõrgustiku objektide asukoha määramise ülesandega.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Kajastada üldplaneeringu kaardil punktis 1.5 nimetatud OLT-d vastavalt tänasele liiklussagedusele.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.

	Soovitame analüüsida kohaliku teedevõrgu toimimist ja vastavalt PlanS § 75 lg 1 p 29 kaaluda avalikes huvides erateede omandamist. Kaalumisel palume pöörata erilist tähelepanu OLT ja kohaliku teedevõrgu ristumiskohtadele kuna OLT teedel on riigiteega ristumiskohtade arv normidega piiratud.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Riigitee kaitsevööndi laiuse kajastamisel lähtuda EHS § 71 lõikest 2 ja tänava puhul määrata kaitsevööndi ulatus sama paragrahvi lõike 3 alusel. Juhul kui olemasolev hoonestusjoon jätkub väljaspool alevit/alevikku, kaalub Transpordiamet kohaliku omavalitsuse põhjendatud ettepaneku alusel EHS § 71 lõikest 2 tuleneva kaitsevööndi laiuse vähendamist. Peale planeeringu kehtestamist tuleb kaitsevööndi laiuseid kajastav ja määrav joonis esitada Transpordiametile GIS või CAD formaadis.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	EHS § 70 lg 2 kohaselt on keelatud riigitee kaitsevööndisse ehitada ehitusloakohustuslikke hooneid. EHS § 70 lg 3 kohaselt võib kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda kaitsevööndiga ehitise omaniku nõusolekul. Kaaluda tingimuse määramist, et ehitusloakohustuslike hoonete kavandamine kaitsevööndisse on põhjendatud liiklusseaduse mõistes asula liikluskeskkonnas ja olemasoleva hoonestusjoone olemasolul või hoonestusjoone pikendamisel. Nendel juhtudel on oluline, et arendaja ja/või tulevane omanik arvestaks liiklusest tuleneva müra ja teiste häiringute (õhusaaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga ja vajadusel tagaks leevendavate meetmetega nõuetele vastavad keskkonnatingimused. Arvestada et meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja või KOVi kohustus.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Juurdepääsu tagamiseks OLTle tuleb üldjuhul vastavalt asjaõigusseaduse § 156 kinnistute maakorralduslikul jagamisel juurdepääs tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustatavatel katastriüksustel puudub õigus igaühel eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt, kuna nendel teedel on riigiteega ristumiskohtade arv normidega piiratud. OLTga külgneva ehitustegevuse kavandamisel ilma detailplaneeringu koostamise kohustuseta arvestada, et üldreeglina tuleb kasutada juurdepääsuks kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega, kuna nendel teedel on riigiteega ristumiskohtade arv normidega piiratud.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Palume arvestada, et jalgratta- ja jalgteed tuleb üldjuhul kavandada riigiteest eraldiseisva rajatisena. Juhul kui üldplaneering ei täpsusta ruumivajadust kergliiklustee rajamiseks eramaadel, kaaluda tingimuse määramist, et projekteerimistingimused kergliiklustee rajamiseks antakse läbi avatud menetluse.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Soovitame kaaluda tehnoloogilise vööndi kohapõhise määramise vajadust. Eelkõige jalgja jalgrattatee, avaliku tehnovõrk-rajatise või muu avaliku rajatise kavandamise korral.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Uute arendus- ja elamualade kavandamisel analüüsida olemasoleva teedevõrgu võimekust ja vastavust ning kaaluda tingimuste seadmist, näiteks detailplaneeringu koostamise kohustus, mis toetavad	LSK ja KSH PR ei täiendata.

arendus- ja elamuala sisese teedevõrgu terviklikku kavandamist ja elluviimist. Palume arvestada, et Transpordiamet ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust kui riigiteede võrgustiku arengu seisukohalt selleks vajadus puudub.	Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Palume arvestada ja kajastada üldplaneeringu tekstilises osas, et üldjuhul ei ole võimalik juhtida arendusalade sademevett riigitee kraavidesse. See on võimalik vaid põhjendatud juhtudel Transpordiameti nõusolekul.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
Üldplaneeringus tuleb vältida põhimõtet, et tehnovõrgud paigaldatakse riigitee alusele maale. Riigitee alune maa on riigitee rajatise teenindamiseks ning vaba ruumi olemasolul anna nõusoleku seda maad kasutada. Samuti teeme erandeid asula keskkonnas. Tehnovõrgu paigaldust tuleb hinnata igakordselt suuremas täpsusastmes geodeetilise alusplaani olemasolul ja menetleda seda kas läbi projekteerimistingimuste või detailplaneeringu.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Palume lähtuda OLT funktsioonist teenindada eelkõige läbivat liiklust ja võimalusel arvestada et, kohaliku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee. Planeeringulahendusega vältida võimalusel kohaliku liikluse suunamist OLTle.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Arendusalade juurdepääsud OLTga lahendada üldjuhul läbi kogujateede, mis on ühendatud riigiteega ühise ristumiskoha kaudu. Koostöös Transpordiametiga määrata perspektiivse ja olemasoleva suletava juurdepääsu asukoha vajadus avalikult kasutatavale teele.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Pendelliikluse vältimiseks on soovitatav kavandada piirkonna liiklussagedust suurendavad arendused keskustesse. Eelistada planeeringulahendust, mis ei suurenda elu- ja töökohtade vahelise pendelliikumise vajadust. Logistika- ja tootmisalade juurdepääsude kavandamisel vt punkti 1.5.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Soovitame tutvuda Rahandusministeeriumi juhiseiga „Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks“ peatükk 4.4 Tehniline taristu https://planeerimine.ee/wp-content/uploads/2021/05/uldplaneeringu_juhis_final-2.pdf . Kasutada juhises toodud põhimõtteid ja mõisteid üldplaneeringu koostamisel, arvestades täiendavalt uue praktilisest vajadusest lähtuva mõistega OLT.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
Transpordiameti jaoks on olulised multimodaalsete ühistranspordisõlmede (näiteks pargi ja reisi bussi ning rongi ühispeatused) võimalike asukohtade määramine ja nendele ohutu ligipääsetavuse tagamine jalgsi ja jalgrattaga. Samuti on oluline määrata PlanS mõistes olulise ruumilise mõjuga uued arendus- ja elamualad ning välja tuua prioriteetsed piirkonnad, mis on väga hästi ühistranspordiga ligipääsetavad või kus on potentsiaal ühistranspordi arendamiseks.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Vastavalt atmosfääriõhu kaitse seaduse § 57 juhime tähelepanu mürakategooriate määramise kohustusele üldplaneeringus maa kasutuse juhtotstarbe järgi. Riigiteelt leviva müra sisse ei soovi planeerida I-IV kategooria objekte. Vastasel korral on oluline, et arendaja ja/või tulevane omanik	LSK ja KSH PR ei täiendata.

arvestaks liiklusest tuleneva müra ja teiste häiringute (õhusaaste, vibratsioon) kahjuliku mõjuga ja vajadusel tagaks leevendavate meetmetega nõuetele vastavad keskkonnatingimused. Arvestada et meetmete kasutusele võtmine ja finantseerimine on arendaja või KOVi kohustus	Ettepanekut kaalutakse planeeringu koostamisel.
Väikeses mahus ulatub Viimsi valla territooriumile Tallinna lennuvälja lähiümbrus ja selles tsoonis tuleb arvestada ehitiste kõrguspiiridega.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.
Planeerimisseaduse § 75 lg 1 kohaselt on üheks üldplaneeringuga lahendatavaks ülesandeks transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine. Sellest lähtuvalt palume välja tuua Viimsi vallas asuvad püsinaavigatsioonimärgid, kuna vastavalt meresõiduohutuse seaduse § 48 lg 1 piiratakse ehitustegevust navigatsioonimärgi vahetus läheduses või mõjupiirkonnas. Viimsi vallas paiknevad püsinaavigatsioonimärgid on leitavad Transpordiameti kaardirakenduselt Nutimeri (https://gis.vta.ee/nutimeri/) ning täpsemad andmed on kättesaadavad navigatsioonimärkide andmekogust (https://nma.vta.ee/)	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.
Palume KSH ja üldplaneeringu raames teha koostööd Transpordiametiga küsimustes, mis on seotud sadamate, meresõiduohutuse ja nendega seotud taristutega.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.
KSH käigus hinnata riigiteede liiklusest tulenevaid negatiivseid mõjusid (müra, vibratsioon, visuaalne häiring, vms) elanikkonna heaolule ja tervisele lähtudes kavandavast üldplaneeringu lahendusest. Riigiteede müra ja selle leevendamist käsitleda atmosfääriõhu kaitse seaduse § 64 alusel, sh arendaja kohustusi müra normtasemetest lähtuvalt.	KSH PR täiendatakse osaliselt. KSH programmis on juba arvestatud müra mõjude hindamisega, kuid ptk 8.4 täiendatakse vibratsiooni ja visuaalse häiringu mõjude hindamise vajadusega. Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.
Palume planeeringus kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid (https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/teeregister). Planeering kooskõlastada Transpordiametiga. Kooskõlastamisel palume esitada meie kirjale vastava ülesehitusega ülevaade (näiteks tabelina) Transpordiameti ettepanekute arvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel. Ettepaneku mitteamvestamist palume sisuliselt põhjendada.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut arvestatakse osaliselt planeeringu koostamisel.

		Kohalike teede osas kasutame Viimsi valla teederegistri andmeid.
Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järevalve Amet 23.10.2023 16-6/22-02593-003	Maa sihtotstarvete määramisel, samuti näiteks elamupiirkondade planeerimisel ja rajamisel tuleb analüüsida inimeste võimalikud liikumisteed (sh pendelliikumine üle raudtee), et olemasolevad raudteeülesõidu- ja käigukohad oleksid võimalikult palju kasutatavad (poleks vaja näiteks eraldi ületuskohti, piisab platvormide juures kõiki rööpapaare ületavaid ülekäikudest). Reeglina pole uute samatasandiliste ületuskohtade rajamine kuigi otstarbekas.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Juhul kui planeeritakse uusi raudteeülekäigukohti (sh kergliiklusteede rajamise käigus), tuleb need lahendada selliselt, et liikumisteed oleksid üheaegselt nii ohutud kui ka optimaalsed – arvestatakse väljakujunenud liikumisteed, vajadusel eraldatakse raudtee ümbritsevast keskkonnast vajalikus ulatuses aiaga, likvideeritakse omavoliliselt tekkinud ületuskohad. Nõutav turvavarustus ületuskohtadel peab olema toimiv ja lahendatud nii, et seda kasutataks õigesti (märgistus nähtav, puudub möödapõike võimalus).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Võimalusel tuleb vältida raudteeni ulatavate tupiktänavate projekteerimist, sest see loob soodsa võimaluse ebaseaduslike raudteeületuskohtade tekkeks. Ebaseadusliku (illegaalse) ületuskoha all mõistetakse nn isetekkelist raudteeületuskohta, millelpuudub hooldaja ja mis ei ole ette nähtud raudtee ületamiseks. Isetekkelised raudteeületuskohad kujutavad endast ohtu selle ületajale ega vasta ületuskoha nõuetele.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Palume juba planeeringu tasandil võimalusel nõuet raudtee ääres asuvate lasteasutuste, välispordirajatiste (staadion) ja elamute kruntide raudteepoolse külje piiramiseks aia või läbipääsmatu taimestikuga, et vältida laste ja elamupiirkonnas ka loomade ootamatut sattumist raudteemaale.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Raudteeni ulatuda võivate haljasalade osas (näiteks pargid, puhkealad) soovitame mitte planeerida kõrghaljastust (puid sh viljapuid) rööbasteele lähemale kui 10 m äärmisest rööpast, põhjusteks on nii tuleohutuse kui ka nähtavuse tagamise vajadus raudteel.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Maa-amet 25.10.2023 6-3/23/14222-2	Palume planeeringu koostamisel maardlate aladel arvestada MaaPS-s sätestatuga. Juhul, kui planeeringuala maismaale jääb kehtivaid kaevandamislube või nende taotlusi, siis palume planeeringus anda mäetööstusmaa juhtotstarve mäeeraldiste ja nende teenindusmaade aladele ja reserveeritava mäetööstusmaa juhtotstarve anda nendele aladele, kus on menetluses maavara kaevandamise loa taotlus.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Palume planeeringu jooniste koostamisel kasutada maavarade registris arvel olevate maardlate piire. Ajakohaste andmete saamiseks on võimalus kasutada ka WFS-teenust aadressil	LSK ja KSH PR ei täiendata.

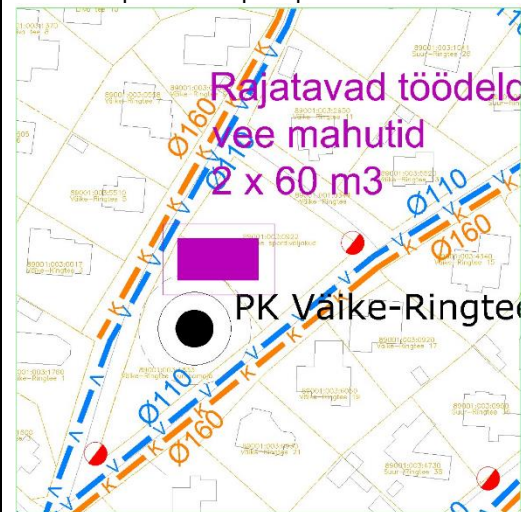
	https://teenus.maaamet.ee/ows/maardlad?service=WFS&version=1.1.0&request=GetCapabilities . Plaanidele palume lisada info, mis kuupäeva seisuga maardlate ja mäeeraldiste andmeid on kasutatud.	Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.
Põhja Päästkeskus 27.10.2023 7.2-3.1/6663-2	Otseselt ettepanekud puuduvad, kuid soovitame arvestada kemikaaliettevõtetega ja arendada tuletõrjeveevarustust veevaesetes piirkondades.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.
Terviseamet 20.10.2023 9.3-1/23/6321-2	Välisõhus levivat müra reguleerib atmosfääriõhu kaitse seadus ja müra normtasemed on määratud sama seaduse § 56 lg 4 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016.a määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (KeM määrus nr 71). Planeeringus arvestada olemasolevate ja planeeritavate teedega, tootmishoonete ja sadamatega, paigutades müra- ja saastetundlikud objektid (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) neist piisavalt kaugemale, tagamaks KeM määruks nr 71 toodud normtasemetele vastavus.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid kaalutakse planeeringu koostamisel.
	Üldplaneeringu lähteseisukohtade eelnõus on kirjutatud: „Määrata asukoht valla keskusala (Haabneeme alevik) Tallinna kesklinnaga ühendavale trammiteele selliselt, et see oleks seotud Viimsi valla ühistranspordivõrguga, tagades kiire (kõige enam ühe ümberistumisega ja võimalikult lühikese ooteajaga) ühendusvõimaluse Tallinna linnaga, mis pakub mõistlikku alternatiivi isiklikule sõiduautole igapäevasteks valla piiri ületavateks sõitudeks. Analüüsida (kergrööbastranspordi ühenduse loomise võimalust Haabneeme-Maardu-Ülemiste-(Balti jaam) suunal piki olemasolevat raudteekoridori. Analüüsida Harju maakonnaplaneeringu asjakohasust Helsinki–Tallinna raudteetunneli asukohavaliku osas ning vajadusel täpsustada raudteetunneli Eestipoolse suudme asukohta, arvestades võimalusega, et raudteest kujuneb tulevikus 2(2) Rail Baltic’u trassi pikendus Soome suunal, ning luues ruumilised eeldused kohaliku keskusala loomiseks võimaliku rongipeatuse lähiümbrusesse ja (kergrööbastranspordi ühenduse loomiseks valla keskusalaga piki olemasolevat raudteekoridori.“ Amet ei soovi müra- ja saastetundlike objektide (elamud, mänguväljakud, lasteasutused, koolid, hooldekodud) planeerimist tiheda liiklussagedusega teede (maantee, raudtee) lähedusse. Võimaliku raudtee projekteerimisel arvestada liiklusest tulenevate negatiivsete mõjudega ning sellega, et tagatud oleksid kehtivad müra-, õhusaaste ja vibratsiooni normid.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid kaalutakse planeeringu koostamisel.
	Spordi- ja meelelahutusürituste mürahäiringute osas ei ole numbrilisi piirnorme kehtestatud. Sellistel puhkudel eeldatakse, et müraga seotud küsimused lahendatakse kohaliku omavalitsuse tasandil. Amet soovib võimalike mürakaebuste sagenemise ennetamiseks vältida eriotstarbeliste spordirajatiste kavandamist müratundlike hoonete lähedusse.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid kaalutakse planeeringu koostamisel.

	Tervist toetava ja parendava elukeskkonna loomisel soovitab amet lähtuda põhimõttest, et kaitsevöönditesse (riigimaanteed, kohalikud teed, elektriliinid jne) ei planeeritaks uusi elamuid ega sotsiaalobjekte.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Uute kergliiklusteede planeerimisel, kui need kavandatakse tiheasustusalade piirkonda, soovitame arvestada võimaliku valgusreostusega ja vajadusel kavandada leevendavaid meetmeid. Samuti võivad põhjustada häiringut sadama territooriumi valgustatud alad ning spordiväljakute valgustatud alad.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Kui piirkonnas asuvad veekogud, mida kasutatakse elanike poolt suveperioodil suplemiseks, siis supluskohad peavad vastama Vabariigi Valitsuse 03.10.2019 määruse nr 63 „Nõuded suplusveele ja supelrannale” nõuetele. Supluskoha omanik või valdaja korraldab suplusvee seire vastavalt seirekalendrile.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Elamutes ning ühiskasutusega hoonetes võib radoon põhjustada olulist riski tervisele. Tähelepanu tuleb pöörata asjaolule, et radoonisisaldus ei ole pinnases ühtlaselt jaotunud ning üldiselt madala radooniriskiga piirkonnas võib esineda kõrge radoonitasemega alasid. Seetõttu tuleks enne hoone ehitamist planeeritaval maa-alal teostada radoonitasemete mõõtmised. Vajadusel tuleb ehitamisel rakendada radoonikaitse meetmeid (EVS 840:2017 „Juhised radoonikaitse meetmete kasutamiseks uutes ja olemasolevates hoonetes”).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Politsei- ja Piirivalveamet 30.10.2023 2.1-3/36761-2	Üldplaneeringu ruumilise lahenduse koostamisel lähtutakse CPTED põhimõtetest (turvalise ruumilooma põhimõtetest), mis oleks kooskõlas Siseturvalisuse arengukava 2020–2030 eesmärgiga turvalise ruumi loomise temaatikas: „Süütegusid ja õnnetusi ennetava turvalise ruumilooma põhimõtted on juurutatud kõigi kohalike omavalitsuste planeerimistegevustes.”	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Üldplaneeringu koostamisel jääda ruumilooma põhimõtte juurde, et kahekümne aasta pärast on vald koduks kuni 30 000 elanikule.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Analüüsida poole elanikkonna (võttes arvesse maksimaalne elanike arv 30 000) evakuatsiooni olukorras, kus Viimsi poolsaare üks põhiline sissesõidutee on läbipääsmatu (nii sõites kui käies).	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuga <u>arvestatakse</u> võimalikult palju planeeringu koostamisel.

Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet 30.10.2023 10-11/2102 - 2	KSH programmi punktis 8.1 on välja toodud, et sademeveelaskusid käsitletakse eraldi KSH läbiviimisel, kuna aga merekeskkonda (rannikumerd) võivad mõjutada ka teised tegurid siis peame oluliseks, et mõju rannikumerle hinnatakse laiemalt.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Rannikumerle avalduvat mõju käsitletakse pinnavee mõjude hulgas.
	KSH programmi punktis 5.2 on väga põhjalikult käsitletud Viimsi valla rohevõrgustikku. Kuid arvestades, et nii loomad oma liikumisel kui ka inimesed looduses viibimisel ei tunnetata omavalitsuste piire siis seetõttu on väga oluline, et Viimsi vald teeks tihedat koostööd naaberomavalitsustega jätkusuutliku ja sidusa rohevõrgustiku rajamisel.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
RMK 30.10.2023 3-1.1/2023/6074	RMK on seisukohal, et Viimsi valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamisel peab olema arvestatud RMK põhiülesande täitmise võimalikkusega ja erinevad riigimaale seatavad maakasutuse või metsade majandamise piirangud peavad olema neis dokumentides kajastatud ja põhjendatud.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Palume üldplaneeringu seletuskirjas ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes esitada metsamaale kavandatud mittemetsamajanduslikel eesmärkidel teostatavate tegevuste osas alternatiivide võrdlused, sh käsitledes ka metsamajanduslikku tegevust.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	RMK teeb ettepaneku lisada keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandesse (sotsiaalmajandusliku hinnangu juurde) eraldi peatükk, mis käsitleb üldplaneeringuga puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsade majandamist ja nende metsade uuendamist vastavalt metsaseaduses ja looduskaitseaduses sätestatud piirangutele.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Kui ÜP-s nõ kaitsemetsade teemat käsitletakse, siis KSH seda ka hindab. Täiendavat ptk-d programmi pole vaja lisada, teemat käsitletakse sot. mõjude all läbivalt.
	Üldplaneeringus, sh selle seletuskirjas palume märkida RMK poolt majandatavate metsade osas, et lubatud on kõik raieliigid, mis on kooskõlas kohalike kaitsealade kaitse-eeskirjadega, kusjuures detailsed tegevuskavad puhke- ja virgestusmaade, väärtuslike maastike ja asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud aladel kasvavate metsade majandamiseks ja uuendamiseks koostatakse koostöös kohaliku omavalitsusega, arvestades ühtlasi metsade olemist, nende kasvutingimusi, vanuselist jagunemist ja neile aladele planeeritavat metsade olemist ja koosseisu pikemas perspektiivis	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>arvestatakse</u> planeeringu koostamisel.
	Oleme varasemalt leppinud kokku, et kõik Viimsi valla territooriumil paiknevad RMK hallatavad maad on käsitletavad kõrgendatud avaliku huviga aladena (edaspidi KAH-alad). Palume üldplaneeringus käsitleda	LSK ja KSH PR ei täiendata.

	ka KAH alade teemat. Eraldi kaardikihina võiks tuua välja KAH alade ruumikuju ja paiknemise ning üldplaneeringu seletuskirja lisada KAH alade loetelu. Oleme vajadusel valmis andma üldplaneeringusse selles osas täiendava sisendi.	Ettepanekut arvestatakse planeeringu koostamisel.
Eesti Raudtee 25.10.2023 21-1/4164-1	Lähteseisukoha punkti 6.1 plokis 5 märgite „Analüüsida (kergr)ööbastranspordi ühenduse loomise võimalust Haabneeme-Maardu-Ülemiste- (Balti jaam) suunal piki olemasolevat raudteekoridori.“ Täpsustada lauses sõna „(kergr) ööbastransport,“ või tuua eraldi välja mõistete all, mida konkreetselt märgitakse.	LSK ja KSH PR täiendatakse. Arvestame ja täpsustame mõistet. Lisame: tramm/rong
	Lähtuvalt lähteseisukohtade punkti 6.1 plokist 6, "Analüüsida Harju maakonnaplaneeringu asjakohasust Helsinki–Tallinna raudteetunneli asukohavaliku osas ning vajadusel täpsustada raudteetunneli Eestipoolse suudme asukohta, arvestades võimalusega, et raudteest kujuneb tulevikus Rail Baltic'u trassi pikendus Soome suunal, ning luues ruumilised eeldused kohaliku keskusalal loomiseks võimaliku rongipeatuse lähiümbrusesse ja (kergr)ööbastranspordi ühenduse loomiseks valla keskusalaga piki olemasolevat raudteekoridori", kaasata üldplaneeringu menetlusse ka Rail Baltic Estonia OÜ.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Arvestatakse edaspidi ja kaasatakse Rail Baltic Estonia OÜ
Elering 25.10.2023 11-4/2023/806-2	Planeeringualale jääb Eleringi poolt hallatavaid elektritaristu objekte, mille puhul tuleb arvestada kaitsevööndiga, kus on piiratud tegutseda. Kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud ehitusseadustiku §70 lõike 8 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega 25.06.2015 nr 73. Planeeringualale ei jää Eleringi poolt hallatavaid gaasitaristu objekte. Kõik ristumised Eleringi taristuga ja kaitsevööndis planeeritavad tegevused tuleb kooskõlastada Eleringiga. Viimsi valla territooriumil planeeritud võrguarengutest on käsil uue Viimsi-Iru 110 kV kaabelliini rajamise projekt, mis tõstab oluliselt piirkonna varustuskindlust. Kaabli ehitus on planeeritud aastatel 2025-2026, hetkel on käimas trassiuuringu projekt.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Arvestatakse ettepanekut ÜP eelnõu koostamisel ning vajadusel kooskõlastatakse ristumised Eleringi taristuga ja tegevused kaitsevööndis. Palume edastada dokumendid, kui need valmivad, et saab arvestada põhilahendi koostamisel. Arvestatakse planeeritava trassi asukohaga.
Viimsi Vesi 27.10.2023	Töödeldud veemahutid (Rohuneeme küla) Rohuneeme külas Väike-Ringtee pumbamaja (89001:003:1833) kinnistule planeeritakse pumbamaja hoone juurde töödeldud veemahuteid 2x60m3, tipptarbimise veevarustuse ja nõuetekohase tulekustutusvee tagamiseks Viimsi valla mandriosa põhjapoolsete külade tarbeks. Kinnistu kuulub AS	LSK ja KSH PR ei täiendata.

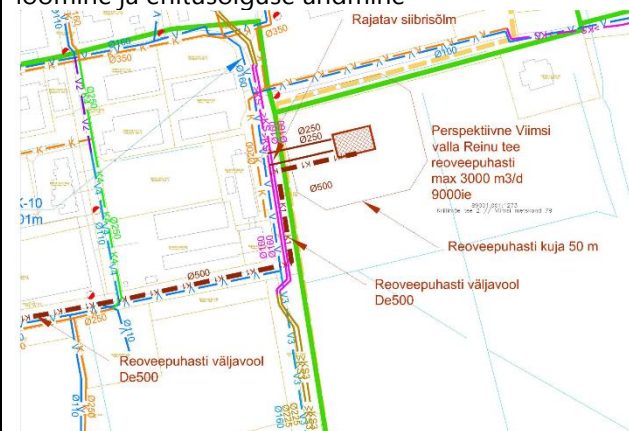
Viimsi Vesi. Kinnistule tuleks näha ette vastav maakasutusotstarve ja ehitusala. Rekonstrueerimisele läheb ka puurkaev-pumpla hoone.

Ettepanekut kaalutakse planeeringu koostamisel.

Perspektiivne Viimsi valla Reinu tee piirkonna reoveepuhasti (Lubja küla)

Viimsi valla ühiskanalisatsioonivõrk ja olemasolev reoveepuhasti mahud on lähimate aastate jooksul ammendunud. Sellega seoses on üheks reovee käitlemise alternatiiviks veel ühe reoveepuhasti rajamine. Täna on kõige optimaalsemaks asukohaks valitud Lubja küla Krillimäe tee 2//Viimsi metskond 79 (89001:001:1273) kinnistule, Reinu tee 12 kinnistu kõrvale. Näha ette antud piirkonda vastava kinnistu loomine ja ehitusõiguse andmine

Reoveepuhasti merrelask (Pringi küla)

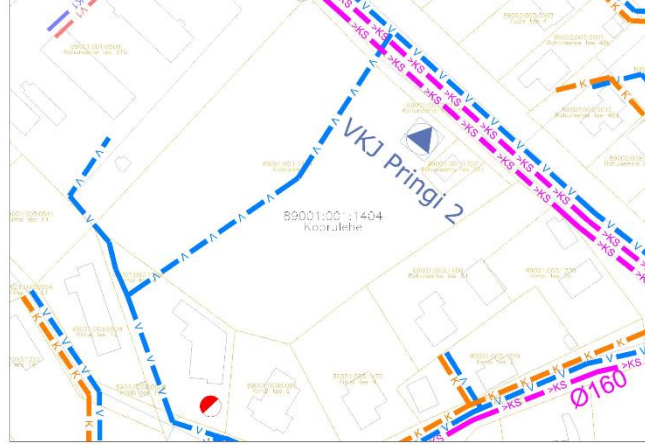
Juhul kui uus reoveepuhasti rajatakse Lubja küla Krillimäe tee 2//Viimsi metskond 79 (89001:001:1273) kinnistule, Reinu tee 12 kinnistu kõrvale, siis reoveepuhastusjaama heitvee merrelask on planeeritud Rummu tee piirkonda. Reoveepuhasti ja merrelasu osas tuleks kõigi eelduste kohaselt alatatada ka KMH.

Pringi vaakumpumpla (Pringi küla)

Perspektiivis on plaanis viia Viimsi valla kanalisatsioonisüsteemid maksimaalselt üle vaakumkanalisatsiooni lahendusele. Vaakumkanalisatsiooni eeliseks: puudub infiltratsiooni vesi, puudub võimalus reoveekanalisatsiooni juhtida sademevett, puudub võimalus omavoliliseks tarbimiseks ja ühendamiseks, võimalus vähendada olemasolevate reoveepumplate arvu. Seega süsteemi laiendamine võimaldab tulevikus vähendada energiakulu reoveepumplate ja reoveepuhasti töö juures. Sellega seoses on Pringi küla üheks vaakumpumpla võimalikuks asukohaks Kobrelehe MÜ (89001:001:1404). Palun

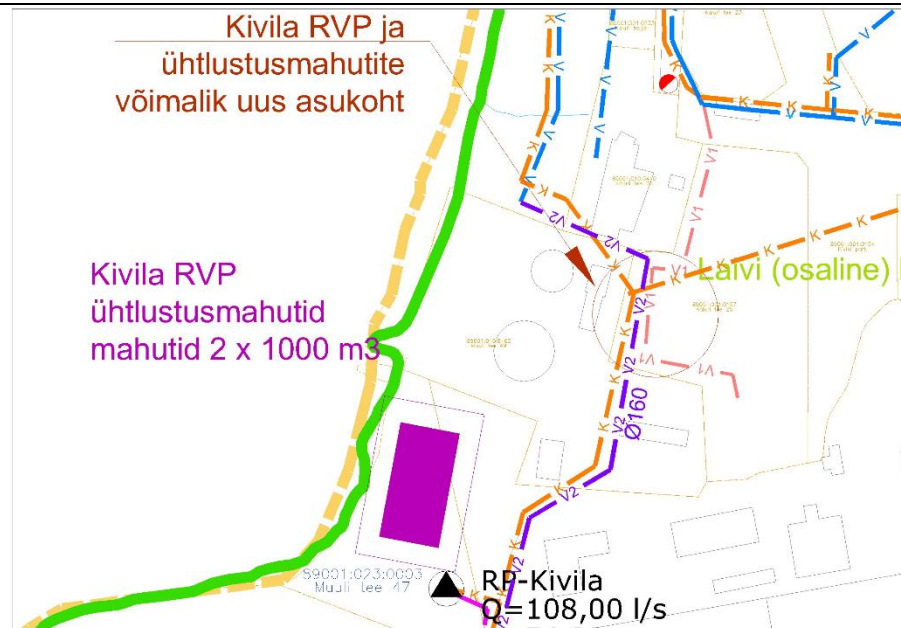
selleks reserveerida võimalus ja näha ette ehitusõigus (tegemist maapealse hoonega).

Kivila RVP ühtlustusmahutid ja võimalik uus asukoht (Haabneeme alevik)

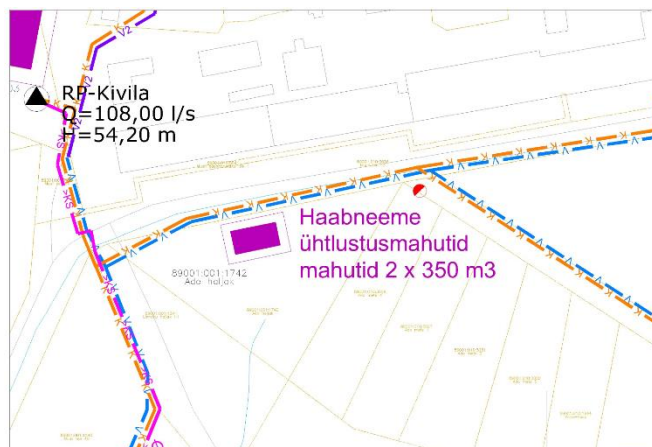
Kivila RVP juurde tuleb rajada reovee ühtlustusmahutid vastu võtmaks tiputarbimise koormusi ja võimalike elektrikatkestuste korral ära hoidmaks reostuse sattumist keskkonda. Juhul kui Viimsi valla alternatiiv on reovee juhtimine AS Tallinna Vesi süsteemidesse siis AS Tallinna Vesi üheks nõudeks on reovee ühtlustusmahutite olemasolu.

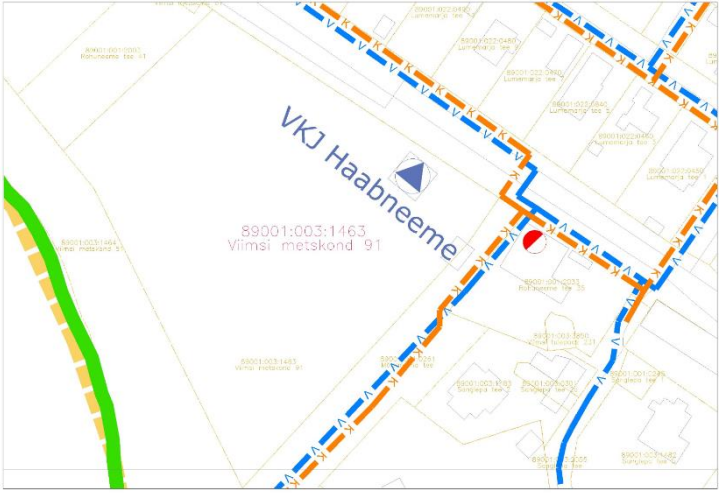
Kui Haabneeme rannaala planeeringule olemasoleva reoveepumpla ja planeeritavate ühtlustusmahutite asukoht ei sobi, tuleb ette näha pumpla ümbertõstmine ja ühtlustusmahutite rajamine. Võimalik uus asukoht võiks olla ringiga tähistatud piirkonnas. Seoses sellega tuleks ka antud asukohta ette näha vastavad ehitusõigused ja maade eraldamised. Täna on küll pumpla maa-alune, aga mõlema asukoha puhul tuleb arvestada, et pumplate juurde tuleb rajada ka maapealne hoone, mis kaitseb elektri ja automaatika seadmeid merelt tuleva soolase õhu, niiskuse eest (korrosioon).

Haabneeme reovee ühtlustusmahuti (Haabneeme alevik)

Kui Kivila reovee ühtlustusmahutit ei saa piisava suurusega rajada siis osalise koormuse saab suunata Haabneeme reovee ühtlustusmahutisse, mille võimalikuks asukohaks oleks Ado haljak (89001:001:1742)

	Haabneeme vaakumpumbajaam (Haabneeme alevik) Perspektiivis viiakse Viimsi valla kanalisatsioonisüsteemid maksimaalselt üle vaakumkanalisatsioonile. Vaakumkanalisatsiooni eeliseks: puudub infiltratsiooni vesi, puudub võimalus reoveekanalisatsiooni juhtida sademevett, puudub võimalus omavoliliseks tarbimiseks ja ühendamiseks, võimalus vähendada olemasolevate reoveepumplate arvu. Seega süsteemi laiendamine võimaldab tulevikus vähendada energiakulu pumplate ja puhasti töö juures. Sellega seoses on Haabneeme aleviku üheks vaakumpumpla võimalikuks asukohaks Viimsi metskond 91 (89001:003:1463). Palun selleks reserveerida võimalus ja näha ette ehitusõigus (tegemist maapealse hoonega). 	
	Viimsi aleviku VTJ koos puurkaevudega (Viimsi alevik) Rajatakse veevõrgu töökindluse tagamiseks ja veehaarde hajutamiseks. On juba sisse viidud ka Kannikese tee 1 DP-sse.	

Pärnamäe rõhutõstepumpla koos mahutitega (Pärnamäe küla)

AS Tallinna Vesi veevõrgust on Viimsi vallaga 2 veeühendust, mille kaudu tagatakse puuduolev veekogus. Pärnamäe küla raudtee ülesõidu juurde on välja ehitatud veevarustuse 2 liin. Selleks, et kogu võrgu vett ära kasutada on vaja rajada survetõstepumpla koos reservuaaridega.

Survetõstepumpla on ette nähtud rajada Pärnamäe tee läheduses paiknevale Aavikusauna kinnistule (89001:010:4510), mistõttu on võimalik rajada survetõstepumpla ühendustorustikud vähima pikkusega, vee jaotamine on antud piirkonnast kõige optimaalsem (võimalik suunata 3 erinevasse rõhutsooni) ja on olemas ka lahendus jaamast omatarbevee kanaliseerimiseks Metsakasti küla kanalisatsioonisüsteemi.

Survetõstepumpla mahutitesse kogutakse vesi Tallinna pinnaveesüsteemist läbi 2021.a Pärnamäe tee kõrvale rajatud Ø315 ühendustoru. Survetõstepumpla on ette nähtud varustada reservuaaridega 2x400 m³.

Survetõstepumplad tuleb ette näha erinevad pumbagrupid, suunamaks vee erineva survega Viimsi valla erinevatesse piirkondadesse – Viimsi aleviku Nelgi tee piirkonda, Pärnamäe küla ja Metsakasti küla veevõrku.

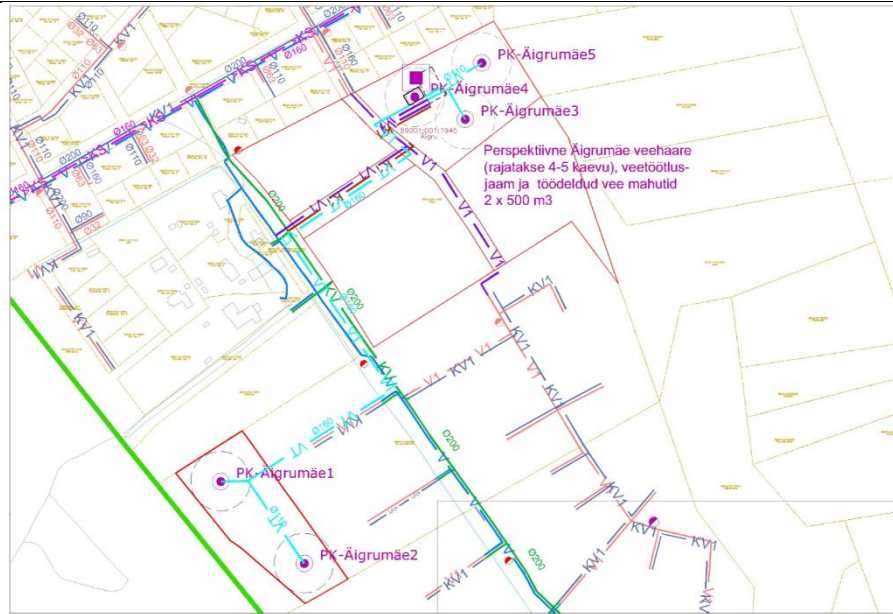
Pumpla tehnoloogiliste seadmete ruum rajatakse mahutitega ühe katuse alla nii, et see külgneb mahutitega. Hoone on maapealne.

Perspektiivne Äigrumäe veehaare (Äigrumäe küla)

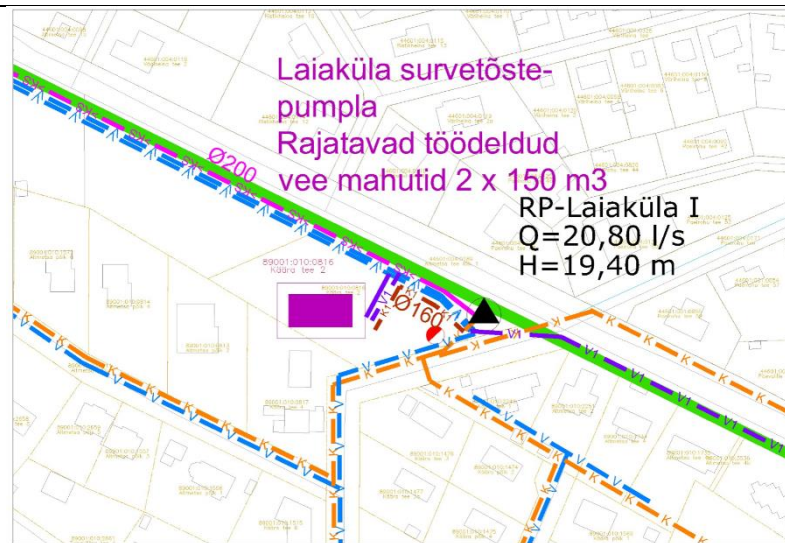
AS Viimsi Vesi on edasi liikumas Äigrumäe veehaarde rajamise ettevalmistustöödega, käivitatud on kahe C-V horisonti avava puurkaevu rajamine selgitamaks välja, kas antud piirkonnas on võimalik saada väikese mineraalsusega põhjavett ja seeläbi ka luua alus põhjavee varu suurendamiseks. Proovipuurimised tehakse Suur-Allikmäe kinnistule (89001:010:0585), mille osas on ka detailplaneering kehtestatud.

Kui Suur-Allikmäe proovipuurimisel selgub, et antud vee näitajad on sobilikud ja Viimsi valla põhjaveevarude ümberhindamisel saab olemasolevat AS Viimsi Vesile eraldatud veekogust suurendada siis on plaanis lisaks kahele Suur-Allikmäe kinnistul olevale puurkaevule kolme puurkaevu ja veetöötusjaama rajamine Äigru kinnistule (89001:001:1945). Antud kinnistu jagatakse valdavalt avalikult kasutatavaks väiksemateks kinnistuteks ning osa on ette nähtud ka perspektiivsetele veetootmise rajatistele.

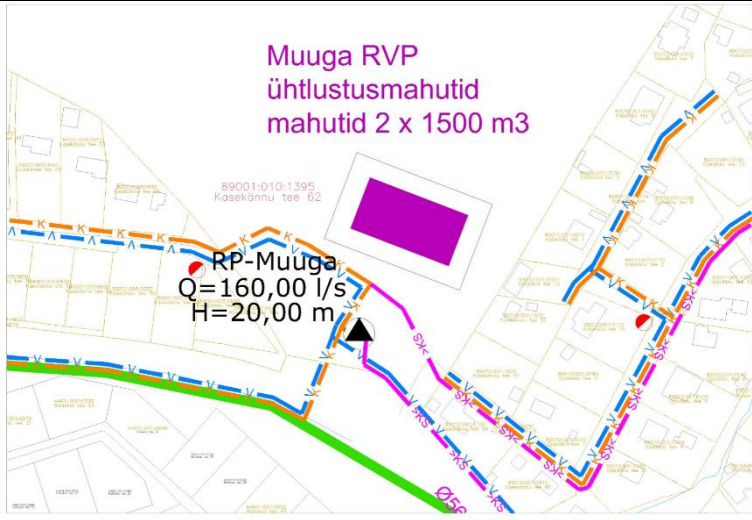
Laiaküla survetõstepumpla koos töödeldud vee mahutitega (Laiaküla küla)

Käära tee 2 (89001:010:0816) kuulub AS Viimsi Vesi ja tegemist on tootmismaa kinnistuga. Kinnistule rajatakse mahutid, mis reguleerivad AS Tallinna Vesi võrgust ostetava vee kättesaadavust. Palume üle vaadata ehitusõigus.

Viimsi valla reovee peapumpla ühtlustusmahutid (Muuga küla)

Muuga RVP (Viimsi valla reovee peapumpla) juurde tuleb rajada reovee ühtlustusmahutid vastu võtmaks tiputarbimise koormusi ja võimalike elektrikatkestuste korral ära hoidmaks reostuse sattumist keskkonda. Asukoht Kasekännu tee 62 (89001:010:1395), millel paikneb täna Viimsi valla reoveepeapumpla. Peapumplale on AS Viimsi Vesi kasuks seatud IKÕ. Üldplaneering tuleks ette näha kinnistu eraldamine nii pumplale kui ka ühtlustusmahutile.

	 Muuga RVP ühtlustusmahutid mahutid 2 x 1500 m³ RP-Muuga Q=160,00 l/s H=20,00 m	
	Perspektiivse reoveepuhasti asukoht (Prangli saar) Kõrre MÜ (89001:001:1674). Kinnistule tuleks näha ette vastav maakasutusotstarve ja ehitusala. Heitvee väljalask RVP Prangli Q = 10...30 m³/d R = 100...250 le RP-Muuga 1800/1400 1,55 (1,55) 1,40,14 1,60 Kõrre 89001:001:1674 K-64 400/315 2,25 (2,25) 1,0,53 2,0,53 1,72 K-63 400/315 2,20 (2,20) 1,1,00 Indra 50347 Kotkatalinn 89001:002:0007 Enimorgi 89001:002:0004 Prangli 89001:002:0005	
MTÜ-d Esitaja nimi ja kuupäev	Ettepanek, seisukoht või küsimus	Arvestamine ning selgitus

Viimsi alevikuselts 30.10.2023	Hakkas silma teema võimaliku rongiliikluse ühenduse loomisest valla keskusalaga piki olemasolevat raudteekoridori. Kuivõrd raudteekoridori ääres asuvad eramud, soovitame kaaluda raudtee asemele pigem kergliiklustee rajamist. Raudteega kaasnev müra, vibratsioon, õhusaaste, kiirete reisirongidega kaasnev ohutase tõus ja ülesõitude suletus sõltuvalt rongiliikluse tihedusest, halvendaks oluliselt kogu Viimsi, kui ka Merivälja elanike elukeskkonda.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Samal ajal on rohealade ja kergliikluse kasutamisel inimeste psüühika stabiilsuse ja vaimse tervise seisukohalt oluline positiivne seos. Pooldame ka kallasradade avatust ja võrdset ligipäästevust kõigile, sh liikumiskustega inimestele. Loodame, et Viimsi Mõisapargist saab autovaba ala.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
Miiduranna külaselts	Säilitada rohealad nii Miiduranna külas kui mujal Viimsis - tagada looduslik mitmekesisus ja miljööväärtused, säilitada unikaalne loodusmaastik ja selle liigirikkus, kus ka poollooduslike koosluste säilitamisele ning taastamisele on tähelepanu pööratud. Laiendada olemasolevaid rohealasid, nt. Viimsi mõisa parki laiendada Milstrandi suunal, mis aitaks kaasa piirkonnas roheline miljöo tekkimisele jalooks piirkonda uue kvaliteedi. Luua juurde uusi rohealasid, nt. koorte jalutusväljakud, rohealad kaubanduse ja kodude vahel, säilitada olemasolevad puistud ja metsad.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekuid <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Miiduranna küla kõige olulisemad loodusväärtused on meri koos sinna juurde kuuluva loodusliku rannaala ja mere ääres lookleva ajaloolise Lahe teega. Lahe tee ja selle ümbrus on looduslik ja ainulaadne ning nauditav nii kohalikele elanikele kui külastajatele just sellisena nagu see on aegade algusest loomulikult välja kujunenud ning sajandeid hoitud ja säilitatud. Osaliselt on säilinud looduslik jalgrada, mis lisab väärtust nii rannaalale kui kogu külale - ajalooline Lahe tee ja rannaäärne elukeskkond peavad säilima olemasoleval kujul. Lahe teed on tänaseni säilitatud ajaloolise küla teena, millel ei ole tehislisku teekatet (v.a. sadamapoolses osas, kus mööda Lahe teed pääsevad elanikud enda kinnistule). Oluline on kaitsta olemasolevat maastikku ja säilitada maastiku ilmet ja ajaloolis-kultuurilisi objekte, säilitada looduslikke kooslusi ja kaitsta elupaigatüüpe.	
	Hoida olemasolevaid elukeskkonna väärtusi ja määrata Lahe tee ja selle ümbrus ning Miiduranna küla rannaala väärtusliku maastiku alaks.	
	Määratleda Lahe tee NOA restoranipoolne osa, kus on säilinud looduslik jalgrada, loodusobjektiks „Miiduranna Rannatee“.	
	Miiduranna küla soov on jääda aedlinliku miljöoga mereäärseks koduseks külaks – koostatava üldplaneeringu juures lähtuda Miiduranna küla seisukohalt peamiselt järgnevast lähtepunktist – Miiduranna küla miljööväärtuslik ja looduslik elukeskkond tuleb säilitada olemasoleval kujul, koostavast üldplaneeringust tulenevad negatiivsed mõjud peavad Miiduranna külale olema minimaalsed.	
	Teeme ettepaneku kujundada Miiduranna sadam ümber põhiliselt väikelaevade- ja jahisadamaks. Kalasadamaga osa kaasajastada, lõpetada naftasaaduste transiit, rajada sadamaalale kalatürg. Üldplaneeringust tuleb arvestada, et tootmisalasid planeeritakse põhimõttel, et on tagatud puhveralad ja paiknemine kavandatakse selliselt, et need ei segaks elamu- ja puhkealasid - arvestada asjaoluga, et	

	Miiduranna on elamupiirkond ja tootmisalad ei sobi antud keskkonda – teeme ettepaneku tootmine Miidurannas lõpetada ja uusi tootmishooneid/alasid piirkonda mitte planeerida (v.a kalatööstus, mis vajab eraldi käsitlemist). KSH programmis hinnata Miiduranna sadama kaide ja Miiduranna küla laurite mõju rannaprotsessidele, hinnata uute laurite rajamise võimalikke asukohti ja ette näha Lahe tee kaldakindlustuse audit. Miiduranna külas asub arhitektuurimälestis Peeter Suure Merekindluse rannakaitsepatarei nr 13. Praegusel kujul on rajatis ebaturvuline, alal on lahtised kaevud ja käigud, mis võivad ohtlikuks osutada nii inimestele kui loomadele. Ettepanek on kujundada piirkond vaatamisväärses ja nauditavaks alaks, eksponeerida ajalugu nii kohalikule elanikule kui külalisele. Piirkond tuleks teha turvaliseks, puhtaks ja põnevaks – luua välinäitus, kuhu saaks teha ekskursioone. Ala korrastamine ja eksponeerimine loob võimaluse luua Miiduranda oluline turismiobjekt ja kasutada antud piirkonda ühe Miiduranna matkatee osana. Töötada üldplaneeringu menetlemise raames välja tingimused ehituskeelualale jäävatele mereäärsetele elamukinnistutele väikeehitiste (suveköögid, terrassid jms) lubamiseks lihtsustatud korras, näiteks tingimustel, et: a) on külavanema/külaseltsi nõusolek; b) ehitusalune pind kuni 20m²; c) ehitised ei asu kallasrajal jms. Viimsi vallas on palju merega piirnevaid elamukinnistuid, kuid tänasel päeval on seaduslikud võimalused rannaäärse ehituskeeluvööndi tõttu sinna väikeehitiste (suveköögid, terrassid jms) rajamiseks väga piiratud. Seda protsessi võiks oluliselt lihtsustada eeldusel, et rajatavad ehitised ei kahjusta keskkonda ja ei lähe vastuollu avaliku huviga – KSH-s hinnata erakorralise ehituskeeluvööndi vähendamise mõju looduskeskkonnale. Välistada Haabneeme aleviku laienemine Miiduranna küla arvelt - mitte suunata Haabneeme alevikku Miiduranna külla! Ühe piirkonna ruumiline planeerimine ja arendamine ei saa toimuda teise piirkonna arvelt ignoreerides aastasadadega väljakujunenud piirkonna identiteeti. Puhas joogivesi on Viimsi vallas piiratud ressurss, mis avaldab mõju arendustegevusele. Üldplaneeringu koostamisel arvestada Viimsi poolsaare põhjaveevarude nappusega ning mitte planeerida üle piirkonna taluvuspiiri uusi elamuid. Lõpetada rannapromenaadi planeerimine Miiduranna küla rannajoonele! On üldteada, et kõik merepiiri omavada külad Miidurannast Muugani ei soovi tehislikku rannapromenaadi. Selle rajamine hävitaks olemasoleva rannaäärse elukeskkonna ning loodusväärtused, olulisel määral suureneks piirkonnas liikluskooormus - tegu oleks uue kergliiklusteega mööda ranna äärt, mis hävitaks loodusliku rannaala ja selle ümbruse. Mere äärde on pääs ka ilma tehisluku rannapromenaadita ja selles puudub nii praktiline kui esteetiline mõte. Üldplaneeringus arvestada ka kliimasoojenemisest tingitud sademete suurenemisega ja luua kliimakvartalite võrgustik nii ülejutuste vältimiseks kui kuumalainega võitlemiseks.	LSK ja KSH PR ei täiendata
--	--	-----------------------------------

		Palume selgitada mõistet "kliimakvartalite võrgustik".
	Töötada välja tingimused lautrikohtade rajamiseks. Mereäärse vallana võiks vald soodustada/lihtsustada oma elanikele lautrikohtade rajamist ja sellega mereliste huviharrastustega tegelemist.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut kaalutakse planeeringu põhilahenduse koostamisel.
Eraisikud		
<u>Esitaja nimi ja kuupäev</u>	<u>Ettepanek, seisukoht või küsimus</u>	<u>Arvestamine ning selgitus</u>
I.V, K.S 19.10.2023 10-10/4790	Randvere küla, Randvere rand 1, 2 katastri üksused. Rand 2 on täies ulatuses kõrguv männimets. Rand 1 on kitsas rannikuriba, haljastatud seal kasvava männimetsaga, rannaäär üleujutatav, roostuv, õrnad taime kooslused, mis osa kadunud (raudrohi, nõmmeliiva tee). Liikumiseks on väljakujunenud jalgrada, rohekoridori arengusuund, millel väljund puudub. Loomadel on oht sattuda kinnistutele. Piirkonnas esinevad liithäiringud, mis lähtuvad Muuga sadamast: õhu kaudu levivad häiringud, müra, valgutuse reostav mõju, mida pole üldse uuritud, vesi. Nendel on nii otsene kui kaudne mõju elukeskkonnale, mille kaudu omakorda mõju inimese tervisele, heaolule, kodule (50% elukeskkond mõjutab inimese tervist).Kaua kestvad häiringud võivad põhjustada (küll individuaalselt) haiguste teket, sealhulgas vähki, krooniliste haiguste ägenemist. Arvestades piirkonnas esinevaid häiringuid võib pidada Muuga sadamaga seonduvaid keskkonnatervise häireid esmatähtsaks. Uuringud peavad andma objektiivse riskide hinnangu ning võimaluse riskide maandamiseks. Ala oleks puhverala - olemasoleva, kasvava kõrghaljastusega leevendamaks valguse reostavat mõju, vähem müra. Piirkond laialdasemalt nii põhja kui lõuna suunal vajaks müra, õhuhäiringute osas mõjuala täpsustamist. Supluskoha märges tuleks likvideerida, supluskohti ei rajata suure magistraalkraavi suubumisalale, hajusreostuse oht. Rekreatsiooni seisukohalt oleks tegemist passiivse puhkealaga. Tegemist on suurõnnetuse ohualaga. Terviseuuringu läbiviimise vajadus.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut kaalutakse planeeringu koostamisel.

I.R 24.10.2023	Merepiiriga piirnevate alade eelisarendamine Viimsi vallas on unikaalselt palju merepiiri, mida võiks vallaelanike kultuurilise - meelelahutusliku huvide tagamiseks rohkem kasutusele võtta. Ettepanek on lähteseisukohtades ja uues üldplaneeringus jõulisemalt toetada mere piiriga seotud infrastruktuuri arendamist, sealhulgas kodu kohtadele lähedal, mugava ligipääsuga asuvad väikelaevasadamad, puhkealad, toitlustamise kohad jne.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Üldplaneering käsitleb lautrikohtade kavandamise vajadust.
	Koolide ümbruses tihedama asustuse võimaldamine ka väljaspool Haabneeme küla. Kõnealune planeering seab Haabneeme küla võrreldes teiste piirkondadega eelisseisu. Kui lähtuda valla arengu tervik huvist, milleks on muuhulgas turvalised kogukonnad, siis tuleks võimaldada uues Üldplaneeringus 500m raadiuses koolist tihedama asustuse rajamist. Näiteks kuni 1 km koolist võimaldatakse 1200 m2 krundile paarismajade rajamine ning 1500m2 krundile kuni 4 korteriga ridaelamu rajamine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Külade arendamine Igas külas peaks olema oma küla „ärikeskus“ - ärimaja (väikesed kontorid), miniladu, esmatarbekaupade kauplus. Uues planeeringus näidata iga küla kohta ära nn äripiirkond, kuhu ettevõtjad saaksid rajada sobivaid ärikinnisvara. Uut ärikinnisvara on eriti vaja Randvere küla piirkonda, mis on tänaseks elanike arvult (2067 elanikku) valla kolmas küla.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Uuesauna tee ja Riiasöödi tee vaheline rohekoridor Hinnata ümber rohealade tegelik toimimine ning määrata mittetoimivatele aladele uus funktsioon. Näitena siinkohal Randvere külas Riiasöödi ristmikuga kinni ehitatud rohekoridor, mis on loonud pooliku lahenduse üle Randvere tee (Uuesauna tee ääres) olevale roheala koridorile. Kõnealune poolik koridor ei võimalda reaalsuses selle algset funktsiooni täita ning on lõpetanud sellega oma funktsiooni. Võttes aluseks, et juba enne Riiasöödi tee ristmiku ehitamist läbi viidud rohealade uuring (2021 OÜ Sfäär „Rohevõrgustiku toimivuse uuring“) kinnitas, et nimetatud roheala koridoris loomad ei liigu realiseeriti kõnealuse koridori üks osa lähtuvalt valla elanike tegelikust vajadusest, mõistlik oleks lahendada ka teine pool, seni kindla funktsioonita olev kasutu rohekoridor. Loomad on muutnud oma käigutee Randvere külas mere ääres olevatele aladele.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Rohevõrgustikku analüüsitakse üldplaneeringu koostamise käigus.
	Sotsiaalhoolekande vajadus. Väärikat sotsiaalhoolekannet silmas pidades fikseerida piirkond täiendava hooldekeskuse rajamiseks, mis asuks küla keskuse vahetus läheduses.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.

N.J, A.J 30.10.2023	Arvestades asjaolu, et Leppneeme piilkonnamaja kinnistu ei ole olnud pikka aega riigikaitse otstarbega ning kinnistul puuduvad riigikaitse iseloomuga objektid, sh ehitised, siis puudub vajadus näha kinnistu juhtotstarbeks ette riigikaitsema ja omanikud paluvad näha üldplaneeringu koostamisel maa juhtotstarbeks ette elamumaa. Seoses kinnistule määratava juhtotstarbe ettepanekuga teeme ka ettepaneku üldplaneeringus näha ette praegusel ajal kasutusest välja langenud, kuid varem riigikaitse iseloomu omanud alade (nt eraomandis olevad alad, mis on käesoleval ajahetkel riigikaitsema sihtotstarbega, kuid mille puhul sihtotstarbelist kasutust enam aastaid ei toimu ehk näiteks vanade sõjaväeobjektide alused maad) suhtes võimaluse alal arendada ja kasutada elamumaadena.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamise käigus.
	Kuna omanike sooviks on kinnistule rajada elamu, siis on vajalik kinnistule ette näha ka tehnovõrgud (elektriühendus, side ning vee- ja kanalisatsiooniühendus). Seetõttu paluvad omanikud kavandada üldplaneeringuga Leppneeme piilkonnamaja kinnistuni ka tehnovõrkude ühenduse. Juhul kui Viimsi valla hinnangul antud kinnistule ei ole võimalik tsentraalsete ühenduste kavandamine või ei ole see otstarbekas, siis teeme ettepaneku näha kinnistule ette nn <i>offgrid</i> lahenduste kasutamise võimalus.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamise käigus.
	Arvestades asjaolu, et kinnistu on äärmiselt avatud mere poolt tekkivatele mõjutustele ning on üldteada asjaolu, et mereäärseid kinnistuid ohustab lainetuse tulemusena maismaa ärauhumine, siis on omanike eesmärgiks enda omandit looduslike negatiivsete mõjutuste eest kaitsta. Seega selleks, et omanikel oleks võimalik säilitada neile kuuluv kinnistu, on vajalik kinnistule rannakindlustuse kavandamine. Seetõttu paluvad omanikud näha ette üldplaneeringus Leppneeme piilkonnamaja kinnistule rannakindlustuse kavandamine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Käsitletakse üleujutusala tingimusi ja kaalutakse määrata tingimused rannakindlustusele.
	Omanikud teevad ettepaneku valitavat juurdepääsu käsitleda kui kallasrajale avaliku juurdepääsuna. Omanikel on käimas vaidlus juurdepääsutee konkreetse asukohaga seonduvalt Vinnuniidi ja Lännemäe tee 30 kinnistute omanikega. Juhul kui juurdepääsutee lõpliku asukoha suhtes on kokkulepe saavutatud, siis täpsustavad omanikud ka üldplaneeringusse tehtava ettepaneku raames juurdepääsutee asukohta. Kuna aga piirkonnas puuduvad juurdepääsud kallasrajale näiteks jalgrattaga või muu kergliiklusvahendiga, siis teevadki omanikud ettepaneku käsitleda Leppneeme kinnistu juurdepääsu avaliku juurdepääsuna kallasrajale.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Kuna omanike eesmärgiks on kinnistule rajada elamu koos abihoonetega ning tagada rajatava juurdepääsutee kaudu avalik juurdepääs kallasrajale, siis teevad omanikud ka ettepaneku	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.

	ehituskeeluvööndi vähendamiseks nii, et olemasoleva amortiseerunud hoone asukohta on võimalik rajada uus hoone ning kuni kaks abihoonet, mille ehitisealune pind ei ületa 80m ² .	
P.L 30.10.2023	Viimsi valla menetletavas üldplaneeringus maastikukaitseala määramisel mitte lähtuda 2021.a koostatud Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneeringuga „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ kavandatud rohevõrgustiku toimivuse uuringus toodud üldisest suunisest laiendada kaitseala ka eraomandis olevatele kinnistutele. Kaitseala laiendamine teenib avalikku huvi ja peab toimuma eeskätt munitsipaal- või riigiomandis oleva maa arvelt. Põllu kinnistu on 100% maatulundusmaa ja Kärimesa kinnistu 100% elamumaa sihtotstarbega. Puudutatud isikul on õigustatud ootus kasutada enda kinnistuid määratud sihtotstarbele vastavalt.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Kehtiva Viimsi valla üldplaneeringu kohaselt on Põllu ja Kärimesa kinnistud määratud osaliselt juhtotstarbega perspektiivseks väikeelamumaaks. Mingil juhul ei ole põhjendatud menetletavas üldplaneeringus juhtotstarbe muutmine terve katastriüksuse piires. Seega, kui Viimsi vald leiab piisava põhjendatuse korral, et kaitseala tuleb laiendada ning sellest tulenevalt juhtotstarvet muuta, ei saa seda teha kogu Põllu ja Kärimesa kinnistute ulatuses ning kinnistute tiheasustusala-poolses osas tuleb säilitada tänane kasutuseesmärk.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.
	Juhul, kui Viimsi vald tellib aktuaalse maastikukaitseala toimimise uuringu ning leiab sellele vaatamata, et eraomandite juhtotstarvet tuleb planeeringuga muuta ning kaitseala neile laiendada, sh Põllu ja Kärimesa kinnistutel, näha ühtlasi ette nende kahe maaüksuse jagamine neljaks, selliselt, et tekkivad idapoolsed (ranniku poolsed) kinnistud jäävad kaitsealast välja. Tekkivatele kinnistutele säilitada määratud sihtotstarbed ning juhtotstarbena perspektiivne väikeelamumaa. Juhul, kui Viimsi vald laiendab seejärel maastikukaitseala allesjäävatele (s.o maastikukaitseala poolsetele) kinnistutele, piirates oluliselt nende kasutust, võimaldada tekkivatele kinnistutele ehitusõiguse andmine kahe üksikelamu rajamiseks. Kui Viimsi vald määrab eraomandis olevad elamu- ja maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistud maastikukaitseala alla, toob see kaasa eraomandi kasutamise olulise piiratuse, mistõttu tuleb eraomanikule hüvitada selle tagajärjel tekkinud kinnistu väärtuse vähenemisest tekkinud kahju.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Tegemist ei ole üldplaneeringu teemaga.
A.M, R.M 8.11.2023	Antud kolme kinnistuga (Kasetuka, Haavasalu, Männimetsa) seoses oleks vaja lahendada kahe kinnistu kasutusotstarbe küsimus. Haavasalu kinnistu osas on kinnistu omanik pöördunud Keskkonnameti poole võimaliku kompensatsiooni saamise küsimuses, kuna riigi poolt seatud piirangud takistavad oluliselt kinnistu kasutamist, seejuures merikotka püsielupaik ei asu isegi antu kinnistul. Kasetuka kinnistuga seoses palume üldplaneeringu koostamisel arvestada sellega, et oleks võimalus näha ette nii Kasetuka kui ka Haavasalu kinnistule võimalik hoonestus ja elamumaade moodustamine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Tegemist on väga detailsete küsimustega, millega praeguses üldplaneeringu etapis veel ei ole asjakohane

	Tulenevalt Kasetuka kinnistu asukohast taotleb omanik sinna kuni kolme elamukinnistu rajamise võimalust pindalaga kuni 5000 m², ülejäänud osas võib jääda sihtotstarve maatulundusmaa. Võimalus on ka moodustada kinnistud nii, et ühe majapidamise jaoks moodustaks elamumaa 5000 m² pindlaga elamukinnistu krundi ja ca 6300 m² suurusega maatulundusmaa krundi, kus igasugune ehitustegevus on keelatud, see ala võib jääda ja võib arvata vajadusel nt rohevõrgustiku alaks, kus inimtegevust ei toimu. Analoogilist on tehtud maakorraldustoiminguid ka lähiala piires, kus on moodustatud ühe kinnistu piires mitu katastriüksust, millest üks on elamumaa, teine maatulundusmaa, antud juhul oleks elamumaa osakaal oluliselt väiksem (näiteks Anijärve tee 28 – 2476 m² maatulundusmaa ja elamumaa 933m²). Antud ettepaneku kontekstis ei ole ette näha kinnisaja jagamisega kaasnevat negatiivset keskkonnamõjusid, kavandatud tegevus ei avalda olulist mõju ning ei põhjusta keskkonnas selliseid muudatusi, ei sea ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara. Kasetuka kinnistule on tagatud ligipääs Kristlepa tee, Kritelepa tee L2, Männimetsa kinnistu, Haavasalu kinnistu kaudu (Männimetsa ja Haavasalu kinnistu omanikuga on sõlmitud notariaalne juurdepääsutee leping). Vesi, kanalisatsioon ja gaas võetakse Männimetsa kinnistult, kus on olemas trass, mis varustab aastast 2009 Mäekuninga elurajooni. AS Viimsi Veega on suheldud, nad ei näe probleeme, samuti gaasitrassi osas. A.M teeb ettepaneku lahendada antud taotlus valla poolt määratud ehitustingimustega. Männimetsa kinnistuga seoses palume ette näha vähemalt 6 (kuue) kuni 5000 m² elamumaa moodustamist. Männimetsa kinnistu paikneb juba välja arendatud elamumaa piirkonna vahetuse läheduses (tiheasustusala), mis on tekkinud kunagi kinnistute jagamise tulemusena. Täpsemalt Kiltse nr 2 kinnistu kolmekordsel jagamisel, iga jagamise tulemusena moodustati elamukrundid (nt jagati 1,5 ha maatulundumaa selliselt, et moodustati viis 3000 m² elamukrunti, kus igale kinnistule tehti kaks katastriüksust, mis olid elamumaa ja metsamaa sihtotstarve), kusjuures nende jagamisel ei olnud takistuseks metsamaa olemasolu. R.M soovib, et Viimsi Vald vaataks uuesti läbi tema ettepaneku Kasetuka ja Männimetsa kinnistu hoonestamiseks. Vastavalt metsakorralduskava alusel tehtud raidetele ei ole Kasetuka kinnistul rohkem metsa kui 10 % kinnistu pindalast, mets puudub ka Männimetsa kinnistul, kinnistutel ei ole looduskaitsealuseid objekte, mida peab kaitsma, kinnistutele on tagatud ja võimalik ligipääsutee, varustamine elektriga ja vajadusel gaasiga, veega, et varustada selleks ühte majapidamist. Olen pöördunud antus sooviga asjassepuutuvate ametkondade poole (Keskkonnaamet, Keskkonnaministeerium). Mulle ei ole kinnitatud, et kinnistute sihtotstarbe muutmist taksitaks	tegeleda. Esmalt viiakse läbi mitmesugused uuringud, sh looduskaitsega seonduvad. Kui need tulemused saabuvad, on võimalik täpsemalt asuda planeerima maakasutust ja kasutus- ja ehitustingimusi.
--	---	--

	looduskaitseelased või muud piirangud. Praegusel kujul, kus esinevad olulised piirangud maa kasutamisel, ei ole nendel kinnistule enam sisulist otstarvet, nende sihtotstarbe muutmine ja luba need osaliselt muuta elamumaaks tagaks ka heakorra kinnistule. Kastetuka kinnistu puhul võib kaaluda ka lahendust, et ühe kinnistu piires moodustatakse mitu katastriüksust, millest üks on elamumaa, teine maatulundusmaa, antud juhul oleks elamumaa osakaal oluliselt väiksem. Tehtud ettepaneku kontekstis ei ole ette näha kinnisasja jagamisega kaasnevaid negatiivseid keskkonnamõjusid, kavandatud tegevus ei avalda olulist mõju ning ei põhjusta keskkonnas selliseid muudatusi, ei sea ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ega vara.	
H.L	Välja selgitada rannaalal ajalooliselt paiknenud lautrikohad ja näha ette nende taastamine ja taaskasutusele võtmine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Üldplaneering käsitleb lautrikohtade kavandamise vajadust. KSH osas käsitletakse lautrikohtade taastamisega, võimalike kaldakindlustuste rajamisega ning üleujutustega kaasnevaid mõjusid ühe osana looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamisest.
	Välja selgitada rannikualal kohad, kus sügis tormidega kaasnevad merelained lõhuvad kallast ja seavad ohtu ajalooliselt mere kaldalale ehitatud elamuid.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Käsitletakse üleujutusala tingimusi ja määratakse korduva üleujutusega ala piir. Olemasolevate elamute kindlustamine on võimalik väljaspool üldplaneeringu protsessi.

	Välja selgitada liigniiskuse all kannatavad elamu alad ja näha ette olemasolevate kraavide puhastamine või uute rajamine.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel. Maaparandussüsteemide tingimuste seadmine on üks üldplaneeringu ülesannetest.
	Töötada välja kord Viimsi Valla poolt eramaaomanikele kehtestatud piirangute kompenseerimiseks.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Tegemist ei ole üldplaneeringu teemaga.
A.S, K.S	Et meie vald oleks kõigile meie elanikele koduks on mul sellega seoses ettepanek suurendada sotsiaalmaad mahtu. Sellega seoses on mul idee. Meie perel on vanaisade aegne maatükk Randveres, üks imeliselt tore koht, kuhu rajada uus kaasaegne vanadekodu-hooldekodu Lepiku maaüksus kad. nr 89001:003:1016. Maatükk on suur, ligi 7 hektarit. Väike osa sellest hooldekoduks teha oleks tore mõte, kuna ümbrusesse jääks palju loodust. See on asukoha poolest väga sobilik, kuna on mets, tee, kirik, elamurajoon (kohe üle tee), bussiliiklus, käib uue kaupluse ehitus, ühesõnaga on meeldiv ja sobilik ümbrus. Soovime sinna rajada inimesesõbraliku vanadekodu. Kuna maatükk on suur, siis võiks seal ka näiteks lasteaed olla? Ja mitte tavaline ühiselamu tüüpi, vaid inimsõbralik ja loodusekeskne hoonestus.	LSK ja KSH PR ei täiendata. Ettepanekut <u>kaalutakse</u> planeeringu koostamisel.